

Hírek. 12: Déli templomból, Moszkovszky: ojojzók — ma- zsi bánat. Bau- maninoff: Ele- Rubinstein: ölesódal. Felix 25: Hírek. 1: sjelentés. 2.30: gyetem. Gram- Falusi lakoda- s, majd pontos s, hírek. 5.10: Krasznajarszki s könnyű zene. Indulók. 9: A ak és a Vas- rének hangv. dójárásjelentés

lok, grammof. Don Juan e.

hangv. hegedű k hangv.

Manon Lescau

z dalok és zon- taka grammof- tók. zongora. est.

1: Filharmóni-

SZTUS 1

fón. 17: Zene- lvasás. 18.45: mofón. 19.40: zenekar. 20.30: 21.15: Rádió- ág.

házikvartett- arie: La seig- vitány. Polgár s: Cigányidil. első tavaszól. ikus-Csák: Kis kis feskema- rt szeretném. l nem érdemes gger-girl. 9.30: ó az Egyetemi ntés. 12.05: Az zenekarának Kraul Antal. ó. Beethoven: zett: Lammer rand. Liszt: 13. Hízegő cicus- pontos időjelzés. 10: Hilbert Ká- pontos időjelzés. Laczer István sinesek". 5.15: ar hangverse- Suppé: A szép lmas: Le chant gyéjszaka — in tek a „Bibliás

berlini opera v. Scarlatti: O umann: Geis- ag: Der Sala- seelen: Breit ini: Pillangó- nchielli: Gio- Tannhauser — y: A fehér ház ajos és cigány ye.

a Studióból.

és. időjárásje

margitszigeti

eny, dalest.

zenekar.

operák rész-

ok, 21.05: Was

atató zene.

bach operett.

Filharmónikus Bizet, Franck

kus hangver-

szalbarlang nyi

mfónia. Mosz-

erseny. Grieg: Novelletta, Ros

o: Az ezreddo-

hangv. Schu-

Dvorak, stb.

zletek.

XIII EVF. * SZAM 160
Csej—Kolozsvár, 1930
augusztus 1 Péntek
3690 EV - AB 7

TAXA POSTALA
PLATITE in NUMERAR
No. 244.716/929

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
utca) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELOFIZETESI ARAK:
Egész évre 1150 Lej
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "

KÜLFÖLDI
ELOFIZETESI ARAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel.

Ramasetter Robert
BUDAPEST

ELETT

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Berlin—Bukarest

Németországban akkora hiány tá-
madt a költségvetésben, mint amennyi
Románia egész költségvetése. Ezt a
hiányzó 32 milliárd lejűt elő kell vala-
honnán teremteni, mert ha nem, felbo-
rul az ország pénzügyi egyensulya. A
Brüning-kormány pénzügyi diktatúrát
inaugurált és egészen bizonyos, hogy
fineményes rövid idő alatt egyensuly-
ba is fogja hozni a költségvetést. Er-
demes ebből az alkalomból enyhe pár-
kuzamot vonni Németország és Romá-
nia költségvetési nehézségei között s
ama lehetőségek között, amelyek a két
ország költségvetésének szanálására ki-
szálkoznak. Hiszen Románia krónikus
költségvetési zavarokkal küzd és éppen
ugy, mint Németország most, már évek-
kel ezelőtt a legkülönbözőbb eszközök-
köz nyult a költségvetés állandó hiá-
nyának eliminálása érdekében.

A különbség csak az, hogy Német-
ország részére még számos olyan anya-
gi erőforrás kínálkozik, amelyeket Ro-
mánia már régesrég fenéig kimerít-
ett, anélkül, hogy pozitív lendítést
volna a költségvetés sorsán. A német
pénzügyi diktatúra elsősorban a tiszt-
viselők leépítését határozta el, amellyel
már megtakarított néhány milliárd lejűt.
Nálunk évek óta egyebet sem csinál-
nak, mint folyton leépítik a tisztvise-
lőket és ennek eredményeképpen ma
már ott tartunk, hogy a költségveté-
sünknek csaknem a felét feleszi a tiszt-
viselők fizetése. Mert ha Németország-
ban leépítik a tisztviselőket, ugy az
tényleg azt jelenti, hogy egy bizonyos
számu tisztviselőt kisebb-nagyobb vég-
kielegítéssel egyszer és mindenkorra
elbocsátanak az állam szolgálatából s
ezeknek az eltartása sohasem térheli
vöbbit az állami költségvetést. Nálunk
csak azokat a tisztviselőket bocsátják
el, akiknek a fizetése csak egészen mi-
nimális, míg azokat, akiknek mamut-
fizetése komolyan megterheli a költ-
ségvetést, háborítatlanul hagyják meg
magas állásukban, másrészt pedig az
elbocsátott tisztviselők helyett leg-
alább annyi, ha nem több új tisztvise-
lőt alkalmaznak. Gondoljunk csak meg,
hány fékezőt kell elbocsátania a vasút-
nak, az utasok életbiztonságának
rovására is, míg a CFR meg tudja ta-
karítani Stan Vidrighin vezérigazgató-
nak négymillió lejes évi fizetését. Vagy
gondoljunk arra, hogy a Maniu-kor-
mány, amely az általános leépítés és
takarékosság programjának hirdetésé-
vel lépett uralomra, hogyan kreaálta az
új tisztviselői állások egész légióját.
Elbocsátott egészen lényegtelen számu
kapidíjast, ugyanakkor hatalmas appa-
rátussal szervezte meg a négy tartomá-
nyi igazgatóságot és ahelyett, hogy az
állami tisztviselői kar tulságosan fölös
számu tábórából regrutálta volna eze-
ket a tisztviselőket, új tisztviselő-had-
sereget szervezett és még jobban meg-
terhelte velük az állam költségvetését.

Most újra azt igéri a kormány, hogy
leépíti a fölösleges tisztviselőket. Egé-
sen biztos, hogy nem lesz bátorsága
eni a leépítést a protekcióson és a
nagyfizetésűeken kezdeni, akiknek nagy
részére nem sok szükség van az állami
képezet irányításában. De ugyanakkor
új milliós tételeket állít be egy finané-
zárdá megszervezésére, holott a legeg-
yszerűbb volna a leépítésre szánt tiszt-
viselőköt ezt a finané-gárdát megszer-
vezni és így a kecske is jól lakna és a
káposzta is megmaradna.

A Brüning-kormány pénzügyi dikta-
túrájának második etapja az adóprés
megszorítása. Új adónemeket vezetnek
be és felemelik a szesz illetékét. Lám,
Németország még ezt is teheti. Még
néhány milliárd lejűt új adóötletekkel
is meg tud szerezni. Nálunk már nem
akad olyan szeniális finané, aki egy új

adóötletet ki tudna találni, ha pedig ki
is találnának valami új adót, egészen
kétséges volna a behajtása. Ami pedig
a szeszilletékek felemelését illeti, Ro-
mániában már annyira fel van emelve
a szesznek ezerféle taxája és illeteke,
hogy ma-holnap már csak fekete szeszt
fognak gyártani az egész országban.
Van azután a német pénzügyi dikta-
túrának még egy harmadik lehetősége
is. A tisztviselői leépítés és az adóme-
lés után még mindig hiányzó milliár-
dokat a dohánymonopólium megterem-
téséből akarja megszerezni a német kor-

mány. Németország még ott tart, hogy
bizonyos termékek monopolizálásából
milliárdos jövedelmet teremthet magá-
nak, mi pedig már ott tartunk, hogy
nemcsak monopolizálva van minden el-
képzelhető termék, hanem lassan el kell
adni a meglévő monopoliumokat és
annak sincs semmi látszata. Németor-
szág még csak most akar dohánymono-
póliumot csinálni, mi már eladtuk a
gyufamonopóliumot a svéd Krügernek,
a telefont az amerikai Morgannak s a
költségvetés egyensulyozása még min-
dig sziszifuszi nehézségekkel küzd.

Ez az egészen vázlatos összehasonlí-
tás szomorú példája annak, hogy mi-
lyen mély pontra sülyedt nálunk az
állami gazdálkodás. Krízis és válság
van egész Európában. De minden állam
tele van még jelentős tartalékokkal,
amelyekhez a szükség óráiban még
mindig hozzányulhat és segítségükkel
biztosítani is tudja a költségvetés
egyensulyát. Nálunk pedig a legutolsó
tartalékokat is felették az egymás után
következő kormányok és ma már nincs
honnán újabb pénzét préselni a költ-
vetés moloehjának.

A király akarata alapján a Maniu-kormány fogja a koronázást levezetni

Mironescu külügyminiszter hazaérkezése után kicserélik azokat a diplomatákat,
akik nem informálták a kormányt arról, hogy a zavargások milyen súlyos vissz-
hangot keltettek külföldön. A hatósági vizsgálat újabb szenzációs leleplezései
a vasgárdáról

Bratianu György kijelentette, hogy az országnak nemcsak a hitelét, de a létét is veszélyeztetik a fasiszta jellegű meg- mozdulások

Bucuresti—Bukarest, július 31. Az
utóbbi napokban a főváros politikai kö-
reiben egyre határozottabb formában
kolportálják azt a hírt, hogy a Maniu-
kormány helyzete megrendült. Voltak
lapok, amelyek, mint tegnap jelentettük,
tudni vélték, hogy az elmúlt hét pénte-
ken Maniu be is nyújtotta már a kor-
mány lemondását, a király azonban a le-
mondást nem fogadta el. Ezzel egyide-
jűleg szilárdan tartotta magát az a kom-
bináció, hogy a kormány rövidesen el-
hagyja helyét és az ugynevezett jelentős
személyiségekből álló koalíció kerül az
ország élére.
Ezeket a kombinációkat és híresztelé-
seket a miniszterelnökségi sajtóiroda
többször a leghatározottabb formában

cáfolta meg, most aztán maguk a tények
sietnek a még mindig szállongó kőszá-
verziók megcáfolására.

September 21-én lesz a ko-
ronázás

Maniu miniszterelnök ugyanis tegnap
és ma is hosszú kihallgatáson volt Ká-
roly királlyal, amikor is az uralkodó a
koronázás előkészületeit beszélte meg a
miniszterelnökkel. Beavatott körökben
tudni vélik, hogy ezek az audienciák a
legszívélyesebb keretek között zajlottak
le és az uralkodó nem is gondol kor-
mányváltásra. Károly király az au-
diencia során kifejezésre juttatta azt az
óhaját, hogy a koronázást szeptember

21-én tartsák meg Gyulafehérváron, míg
a miniszterelnök szeretne volna, ha a ko-
ronázás csak októberben volna, mert
hosszabb idő állna rendelkezésére a kor-
mánynak az ünnepség méltó előkészíté-
sére. A király azonban ragaszkodott ere-
deti kívánságához és azt a reményét fe-
jezte ki, hogy szeptember 21-én az idő-
járás is jobban fog kedvezni a koroná-
zási aktusnak, mint októberben. Ezek
szerint bizonyosra vehető, hogy a koroná-
zás szeptember 21-én lesz és a közeli
dátum miatt a kormány egyetlen tagja
sem fogja elhagyni az országot a közel-
jövőben. Valószínű tehát, hogy a minisz-
terelnök terlvett külföldi utja is el
fog maradni.

A vasgárda alapszabályai halállal fenyegetik azokat, akik a titkot elárulják

Bucuresti—Bukarest, július 31. Az
Adeverul ma delutáni száma szenzációs
cikkben foglalkozik a vasgárda és a Mi-
hai Arkangyal szervezet ellen folytatott
hatósági vizsgálatok eddigi eredményei-
ről. A lap arról tud, hogy a vizsgálat
már is szenzációs leleplezéseket produ-
kált és rövidesen a hatóságok teljesen
ki fogják deríteni az egész országra ki-
terjedő összeesküvés összes szálait. Meg
állapította a vizsgálat azt, hogy mind a
két szervezet a legszélsőségesebb terror-
alakulat módjára szervekedett és az
egyesületek lefoglalt alapszabályaiból
megállapították azt is, hogy a titok el-
árulót ugy a vasgárda, mint Mihály
Arkangyal szervezet halálbüntetéssel
fenyegette meg.

terhez, amelyben rámutatott arra, hogy
az az ügyész, akit az igazságügyminisz-
térium a balaceanai és suceava-i esemé-
nyek kivizsgálására küldött ki Bukovi-
nába, nem végzi objektíven feladatát,

hanem az egész vizsgálatot elfogultsá-
gal és pártossággal vezeti. A zsidó szená-
tor éppen ezért arra kéri az igazság-
ügyminisztert, hogy a vizsgálat vezeté-
sére új ügyézt delegáljon.

Az Adeverul a vizsgálat újabb adatait
kommentálva, azt hiszi, hogy Vajda bel-
ügyminiszter állása megrendült részben
a belügyminiszter gyengesége és tehet-
lensége, másrészt pedig azért, mert a
legutóbb felderített adatok súlyosan
kompromittálták a belügyminisztérium
környékét.

Mayer Ebner a bukovinába ki-
küldött ügyész kicserélését
kéri

Bucuresti—Bukarest, július 31. Mayer
Ebner zsidó szenátor ma egy memoran-
dumot juttatott el az igazságügyminisz-

Kicserélik azokat a diplomatákat, nem informálták a kormányt a külföld hangulatáról

Bucuresti—Bukarest, július 31. Grigo-
re Filipescu lapja az Epoca jelenti,
hogy Mironescu külügyminiszter aug.
elsőjén érkezik haza Romániába külföldi
utjáról. A lap tudni véli, hogy Miro-
nescu hazaérkezése után rendkívül
nagy változások lesznek a diplomáciai
karban. Igen sok meghatalmazott mi-
niszter és kisebb-nagyobb rangú követ
ségi funkcionáriust fognak rendelkezési
állományba helyezni, illetőleg Bukarest-
be visszahívni. Az Epoca szerint elsősor-
ban azokat a meghatalmazott miniszte-
reket fogják visszarendelni, akik az
utóbbi zavargások során elmulasztották
értesíteni a kormányt arról, hogy a kül-
földön milyen súlyos hatást váltottak ki
a romániai események.

ennek során kitért a legutóbbi fasiszta
jellegű megmozdulásokra is. A pártve-
zér kijelentette, hogy ezek a zavargások
hihetetlen nehézségeket okoznak a kor-
mánynak ugy a belföldön, mint a külföl-
dön is és ha így folytatódna tovább,
egyesen anarchiához és katasztrófá-
hoz vezetnének. A legutóbbi események
miatt súlyosan megrendült az állam biz-
tonsága és hitele, de magának Nagyro-
mániaának a létét is veszélyeztetik az
ilyen mozgalmak.

Nyilatkozatának végén Bratianu
George hangsúlyozta: Románia ösz-
szes polgárainak vallás és származásra
való különbség nélkül egyforma joga
van az élethez és fejlődéshez, egyformán
a törvény védelme alatt állnak és az
államnak legszentebb kötelessége a leg-
erélyesebben fellépni azok ellen, akik a
jogok ellen támadnak.
(Folytatás a harmadik oldalon).

Taslaoanu újra botrányt provokált a vizsgálóbíró előszobájában

(Az első oldali cikk folytatása)

Itt említjük meg, hogy *Vajda* belügyminiszter elbocsátott kabinetfőnöke, *Taslaoanu*, ma újra súlyos botrányt provokált az ilfovi törvényszék vizsgálóbírójának előszobájában. *Taslaoanu* ugyanis nap-nap után a *Codreanu*-üggyel foglalkozó vizsgálóbíró és ügyész előszobájában ebésszel és mindenképpen összeköttetésbe próbál jutni a fogvatartott *Vasgárdia*-parancsnokkal. Ma a vizsgálóbíró szobájában összetalálkozott *Istrate Micescu*-val, a híres bukaresti kriminalistával, aki indulatos szavakkal szólított fel újra, hogy vállalja el a *Zelea Codreanu* pedelmét. Az ügyvéd ugyancsak indulatosan utasította vissza *Taslaoanu* kéréseit, mire az exkabinetfőnök és a védőügyvéd között hangos szóváltás támadt, amelynek során *Istrate Micescu* súlyos szavakkal aposztrofálta *Zelea Codreanu* és a *Vasgárda* szerepét és rendkívül elhangzóan nyilatkozott *Taslaoanu*-nak ez ügyben tanúsított magatartásáról.

Anghelescu alminiszter köszönete a romániai zsidóságának

Bucuresti—*Bukarest*, július 31. Jelenítettük annak idején, hogy a *Bukarest*-ben megalakult országos zsidó tanács elnöke, *Anghelescu* belügyminiszternek. Az országos zsidó tanács táviratára ma érkezett meg a felvilágosító alminiszter távirati válasza, amelyben *Anghelescu* meleg hangon köszöni meg az ország egész zsidóságának kivánságait.

Elkészült a törvényszéki orvosszakértő látellete *Anghelescu* sérüléseiről

Bucuresti—*Bukarest*, július 31. Minorenci professzor, törvényszéki orvosszakértő tegnap benyújtotta *Stanescu* vizsgálóbírónak *Anghelescu* belügyi alminiszter sérüléséről felvett látelletet. A törvényszéki orvosszakértő jelentéséből kiderül, hogy mind a hat golyó eltalálta az alminisztert. Az első golyó a jobb arcon, a második a jobb karon, a harmadik a jobboldali mellkason, a negyedik a bal alkaron keresztül a bal kézbe hatolt be, az ötödik keresztül a bal kézbe az alminiszter bal kezét, a hatodik pedig balkezének két ujját sértette meg.

Stanescu vizsgálóbíró egyébként ma folytatta a vizsgálatot s különösen a revolver eredetére igyekezett fényt vetíteni, ez azonban ma sem sikerült. Mai nap folyamán *Gh. Delametra* bíró hallgatta ki a vizsgálóbíró, mert az ügyész arról értesült, hogy *Delametra* előre tudott *Beza* készülő meglepetéséről. A vizsgálóbíró elé állították határozottan tagadta, hogy bárny is szerepe is lett volna a merénységben. Kihallgatása után szabadlábra engedték.

Felfedezték azt a nyomdát, amely *Codreanu* manifestumát készítette

Ismeretes, hogy *Zelea Codreanu* manifestuma, amely miatt a *Vasgárda* elítélésére a bíróság a vizsgálóbíró felkérte, hogy vizsgálja meg a nyomdát, amely a manifestumot készítette. Az eddigi vizsgálatnak sikerült

mégis megállapítani, hogy a manifestum *Simon Aron „Astra”* nyomdájában készült. A lázító plakátokat kétezer példányban készítette el a nyomda, de alig 200 példány került belőle a házak falaira, a többi még idejében elkobozta a sziguranca. Megállapította a vizsgálóbíró azt is, hogy a plakát kéziratát *Ghita Gheorghie* nevű diák vitte el a nyomdába és ő rendezte meg a plakátokat. Ez a *Ghita* nevű diák, aki a nyomdában *Popescu* álnéven jelentkezett, a hét letartóztatott macedón diák között van.

Stanescu vizsgálóbíró intézkedett, hogy állítsák elő a nyomda tulajdonosát, akit még a mai nap folyamán kihallgattak. A nyomdatulajdonos elismerte, hogy a plakátokat az ő nyomdájában készítette, de azzal védekezett, hogy fogalma sem volt arról, hogy ilyen természetű plakátot nem szabad elkészítenie. A szembesítés során *Ghita* diákban felismerte azt az egyént, aki *Popescu* néven a megrendelést eszközölte.

Kihallgatták a bukaresti diákság két vezetőjét is

Ugyancsak a manifestum ügyében hallgatta ki a vizsgálóbíró *Aurél Teodorescu* és *Florian Becescu* diákokat, a fővárosi diákszervezetek elnökét, akiket azzal gyanúsítottak, hogy résztvettek a macedón diákok határozatainak és kiáltványainak megfogalmazásában. A két diákvezér kijelentette, hogy nem voltak jelen a tanácskozásokon és a macedón diákok határozatáról csak a tanácskozások után értesültek.

A Vezuv erupciós tevékenysége újra fokozódott, de már nem veszélyezteti a vidéket újabb földrengésekkel

Tizenegy elpusztult községben megkezdődött az újjáépítés. Kanadában is földrengés volt

Nápoly, július 31. A *Vezuv* erupciós tevékenysége újra intenzívebb lett. A kráterből állandóan kengzős füst emelkedik a magasba és a hegyesücsöt különösen éjszaka kísértetiesen világító sűrű füstfelhő veszi körül. A lávaömlés is megerősödött, de irányja most a *Val del Inferno*, tehát községeket most nem veszélyeztet.

A tízhányó oldalán felállított obszervatórium igazgatója megnyugtató közléseket tett a lakosság részére. Szerinte az erupciós tevékenység növekedése nem lesz előidézője újabb földmozgásnak és a vulkáni tevékenység sem veszélyeztet lakott helyeket.

titott terület 11 községében már megkezdődött az újjáépítési munka.

A földrengés sújtotta területen tovább folyik a romok eltakarítása. Tegnap *Accadiaban* 3. *Montecalvóban* 2 holttestet ástak ki a romok alól.

London, július 31. A kanadai *Ottawa*-ból jelentik, hogy Kanada keleti partvidékén tegnap erős földrengéseket észleltek. Okozott károkról eddig még nem érkezett jelentés.

A tüzhányó oldalán felállított obszervatórium igazgatója megnyugtató közléseket tett a lakosság részére. Szerinte

ennek ellenére *Nápolyban* és környékén a lakosság körében pánik támadt, amelyet rémhírtérjesztők még fokoztak. A rendőrség számos rémhírtérjesztőt őrizetbe vett.

Róma, július 31. A közmunkaügyi államtitkár jelentést küldött *Mussolini* miniszterelnöknek, mely szerint az elpusztított terület 11 községében már megkezdődött az újjáépítési munka.

Letartóztatták a munkásbiztosító pénztár egyik vezérinspektort, aki kétfélmillió lej erejéig megdezsmálta a központi gyógyszerraktárt

Bucuresti—*Bukarest*, július 31. (Az *Uj Kelet* tudósítójától). A fővárosi politikai és társadalmi körökben óriási szenzációt keltett dr. *Berleci* munkásbiztosító pénztári vezérinspektornak, a Munkásbiztosító Központ gyógyszerész főnökének letartóztatása. *Berleci* dr. közismert alakja volt *Bukarest* társadalmi életének, igen nagylábon élt, rengeteget költött, de a gyanúnak még az árnyéka sem férközött hozzá, mert általában nagyon embernek ismerték és ismerősei azt hitték róla, hogy költséges életmódja arányban áll vagyonával.

Néhány nappal ezelőtt bizalmas uton értesítették az ilfovi törvényszék főügyészét arról, hogy *Berleci* dr., akinek horribilis kártyavesztéseiről sokat beszéltek az utóbbi időben, megdezsmálta a reábizott gyógyszerraktárt. *Gerota* főügyész a legnagyobb titokban folytatta le az előzetes vizsgálatot és a kezei közé jutott adatok tényleg igazolták a bizalmas feljelentésbe foglalt állításokat. A főügyész pontban éjjelkor szállott ki a vezérfelügyelő lakására, aki nyugodtan aludt és semmit sem tartott attól, hogy az ügyész már napok óta kompromittáló adatok birtokában van. A főügyész kíséretével együtt behatolt a vezérfelügyelő dolgozószobájába és házkutatást

tartott, amelynek során rengeteg, a Munkásbiztosító Pénztár gyógyszerraktárából származó gyógyszert találtak.

Ejjel két órakor ért véget a házkutatás, amikor az ügyész kihirdette a vezérinspektor előtt a letartóztatási végzést és a súlyosan megtört vezérfelügyelőt, aki a házkutatás hatása alatt nyomban beismerő vallomást tett, még az éjszaka folyamán az ügyészség fogházába kísértette.

Az ilfovi ügyészség most a büntársak és az orgazdák után nyomoz és hír szerint még a mai nap folyamán újabb szenzációs letartóztatások várhatók.

A kolozsvári rendőrség rábukkant az apahidai rejtélyes gyilkosság tettesére ?

A rendőrség letartóztatott egy kolozsvári soffírt, akit azzal vádolnak, hogy szerelemföltés miatt ö lölte le a kolozsvári mészáros

Cluj—*Kolozsvár*, július 31. (Az *Uj Kelet* tudósítójától). Az elmúlt héten történt apahidai gyilkosság ügyében, amelynek áldozata a klinika sebészeti osztályán kiszervezett kolozsvári mészáros, *Gorgan Péter*, napok óta folyik a szorgos vizsgálat. *Moholean* detektív főnöknek hosszas utánjárásal sikerült megtudnia, hogy *Gorgan*-nak volt egy rendkívül izága barátja, aki vetélytársa is volt a szerencsétlen véget ért mészárosnak. Az illető *P. Béla* nevű kolozsvári soffír, aki egyben unokatestvére is az elhalt mészárosnak. *P. Béla* is udvarolt a *Gorgan* menyasszonynak, sőt még az utolsó, a nász előtti napon folyton kérte a fiatal menyasszonyt, hogy hagyja el a vőlegényét, másítsa meg elhatározását és legyen az övé. Olyan hevesen kérte ezt, hogy a menyasszony kénytelen volt kiutasítani a házból. Jelentkeztek apahidai lakosok is, akik bizonyítani

tudják, hogy *P. Béla* a gyilkosság idején Apahidán tartózkodott. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy ő az, aki a lövésnek előördülése után egy kolozsvári jelzésű autóval oly rendkívüli gyorsasággal vágatott át a falun, hogy ez a csendőröknek is feltűnt.

A súlyos gyanúok alapján a rendőrség *P. Bélát* ma délelőtt letartóztatta, hogy megállapíthassa, milyen szerepe van a lemaradt udvarlónak a kegyetlen és alattomosan elkövetett gyilkosságban, mely tönkrezuzott egy éppen küszöbön álló, boldognak induló családi életet.

A letartóztatott soffír kihallgatását ma a délutáni órákban kezdte meg *Draghiciu* rendőrigazgató a rendőrség bünnügyi osztályán. *P. Béla* állhatatosan tagadja, hogy unokatestvérenek ő volna a gyilkosa. Számos rendkívül súlyos gyanúok szólnak azonban ellene. Így elsősorban ellene szól Apahidán élő nagynénje, akinél *P. Béla* az esküvőre menve, megszállott. A gyanúsított soffír nagynénje határozottan és nyíltan állítja, hogy unokaöccse a gyilkos. Igazolásátul ennek a súlyos kijelentésnek, elmondja, hogy unokaöccse, habár nem volt meghíva, mégis megjelent és résztvett az esküvőn. Nála szállott meg. Éjjel körül, amikor a gyilkosság történt, *P. Béla* felöltözött, kiment a házból és csak hosszú idő múlva tért vissza. Ugyancsak a soffír ellen szól az a körülmény is, hogy a megmozgás alkalmával két darab revolvergolyót találtak nála, amelyek megegyeznek azzal a golyóval, amely a szerencsétlen véget ért vőlegénynek életét váratlanul kioltotta.

— Az osztrák monarchisták megünnepik *Ferenc József* születésnapját. Bécsből jelentik: Az osztrák monarchisták meg fogják ünnepelni *Ferenc József* néhai császár születésnapját.

Idgenvezető Tolmácsok I, ITALIA
Mit kell látni, hogyan kell nézni, mit lehet
Itáliában, fáradságban és költségben megtakarítani,
hogyan lehet
előzetes nyelvtanulás nélkül
magát olaszul megértetni
RIEZZTÖL—ROMÁIG
Itta: Dr. HONTI REZSÓ
L 170
vaskos, több mint 520 oldalas kötet bolti ára fűzve...
Kapható az UJ KELET könyvosztályában

KÖNYV
UJ KELET

A szinajai konferencia elhatározta, hogy megteremtik a vámuniót Románia és Jugoszlávia között

Közös platformra helyezik Románia és Jugoszlávia fa-, petroleum- és élőállatexportját

Bucuresti—Bukarest, július 31. Tegnap este 7 órakor megnyitották a szinajai konferenciát. A Palace szállóban ülésező konferencián Madgearu elnökölt, aki nagyobb beszédben mutatóra azokra az okokra, amelyek a két agrárállam gazdasági kapcsolatainak szorosabbá fűzését szükségessé teszik és egységes front kialakulását kell hogy maguk után vonják. A belgrádi és bukaresti kormányok remélik, hogy közös akciójukkal realizálhatók lesznek mindazok a tervek, amelyek gazdasági termékeik megfelelő értékesítését, az árak feljavítását és népeiknek a gazdasági válságból való kivezetését célozzák.

Kumanudi jugoszláv miniszter válaszában kifejtette, hogy a súlyos helyzetből kivezető megoldást keresik és minden remény meg van ahhoz, hogy a konferencia ezen a téren eredményes munkát fog produkálni. Hangsúlyozta, hogy a tanácskozások nem irányulnak egyetlen állam ellen sem, legkevésbé pedig Csehszlovákia ellen, amely mindkét országnak hű szövetségese és a hozandó határozatok Csehszlovákia érdekeit is szem előtt fogják tartani.

Ezután megállapították a konferencia programját. A mai napra a román-jugoszláv gazdasági antant kérdésének tárgyalását tüzték ki. A szakreferensek megbízást kaptak a szükséges anyag előkészítésére, Popescu Cezar és Subotics delegátusok pedig a határozatok megszerkesztésére.

Este 9 órakor Madgearu bankettet adott a konferencia tiszteletére. Ezután Kumanudi fogadta az újságírókat, akik előtt ismertette a konferencia céljait és megismertette a megnyitó ülésen tett kijelentéseit.

Bucuresti—Bukarest, július 31. Ma délelőtt folytatódott Szinajában a jugoszláv-román gazdasági konferencia. Először a szakértők tartottak ülést, amikor is megállapodtak abban, hogy a két ország fűrészáru, gabona, petroleum és élőállat exportját egy platformra fogják helyezni, hogy a két állam közötti konkurenciát megszüntessék. Megtárgyalták ezután a két államot közelről érintő többi gazdasági kérdéseket, valamint azokat a pontokat, amelyek a többi államokkal való gazdasági viszony közös szabályozását tárgyalják. Különösen behatóan vették tanácskozás alá a Csehszlovákiával való gazdasági kapcsolat közös kimélyítésének problémáját. A konferencián egyébként megfigyelőképpen jelen van Küntzl Jiserzik bukaresti csehszlovák követ, valamint az amerikai követség egyik tanácsosa is.

Az amerikai megfigyelő nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek, amelyben többek között hangsúlyozta azt is, hogy Amerika a legnagyobb érdeklődéssel figyeli az európai egyesült államok megteremtésére vonatkozó előkészületeket s nemcsak hogy nem ellenzi ezt a programot, hanem a maga részéről a legmelegebben támogatja.

Bucuresti—Bukarest, július 31. A szinajai konferencia délutáni ülését félöt órakor nyitotta meg Popovicu Mihály pénzügyminiszter, aki a délutáni tanácskozáson elnökölt. A konferencia este hat óráig tartott, amikor is az alábbi hivatalos kommunikét adták ki:

„A július 31-én összeült szinajai konferencia delegátusai vizsgálat tárgyává tették a nemzetközi gazdasági helyzetet és különösen a mezőgazdasági államok aktuális krízisének következményeit. A konferencia tagjai arra a meggyőződésre jutottak, hogy hasznos és szükséges a két állam vámunióját megteremteni és ezenfelül intenzív gazdasági kollaborációt kell teremteni a két ország között. A konferencia tagjai elhatározták, hogy mind a két delegáció javaslatot fog tenni kormá-

nyának egy állandó román-jugoszláv bizottság felállítására, amely ki fogja dolgozni azokat a pontokat, amelyek egy vámuniót, valamint a szorosabb gazdasági kollaborációt megvalósíthatják.”

A konferencia ma, pénteken tartja záróülését, amelyen Frangues jugo-

szláv pénzügyminiszter fog enőkölni. A csütörtök esti ülés után a delegátusok Brassóba rándultak ki, ahol Popovicu Mihály pénzügyminiszter bankettet adott tiszteletükre.

A jugoszláv delegáció szombat éjjel elhagyja Bukarestet és hazatér Belgrádba.

Mára az európai világvárosok rendőrségeit permanenciába helyezték a készülő kommunista puccsok miatt

Párizs, július 31. A rendőrség letartóztatott 12 olasz, 6 lengyel, 1 jugoszláv, 1 görög, 1 román, 1 török és 1 magyar kommunistát. Kihallgatásuk után közölték velük, hogy nem maradhatnak meg Franciaország területén. A kommunistákat a belga határra vitték fedezet alatt és áttették őket a határon Belgiumba.

Budapest, július 31. Ma estétől az

egész rendőrséget permanenciába helyezik. A kommunista letartóztatások az éjszakai és most is óráról-órára folymatban vannak.

Negyvennégy kommunista vezetőt a rendőrség őrizetbe vett és még további letartóztatások is várhatók. Budapestben a rendőrséget augusztus elsején vidékről berendelt csendőrökönkéntekkel erősítették meg.

A nagyváradi zsidó városi tanácsosok szolidárisak az alpolgármester kérdésében a magyarokkal

Oradea—Nagyvárad, július 31. (Az Uj Kelet tud.) A Zsidó Nemzeti Szövetség helyicsoportjának végrehajtóbizottsága tegnap este ülést tartott, amelyen dr. Markovits Ignác ismertette a dr. Soós István alpolgármestersége körül támadt konfliktust. Kijelentette, hogy az alpolgármester felfüggesztése eklatáns megsértése volt a törvénynek és a törvénytársítás konzekvenciáját a magyar párt le is vonta. A cionistáknak a magyar kisebbség eme lépésével — úgy mond — szolidárisnak kell lenniük. Minthogy a magyarpárti tanácsosok lemondottak tisztségeikről, helyesebben nem vették át a tanácskozássokra szóló meghívókat úgy érzi — folytatta —, hogy neki is le kell mondania. Közölte a végrehajtó bizottsággal, hogy levelet intézett dr. Lázár Aurélhoz, az interimár bizottság elnökének, akinek jelentette, hogy ő sem vehet részt a tanácskozásokon. Hogy azonban a munka fennakadást ne szenvedjen, arra kéri az elnököt, hogy a lemondása révén megüresedett tisztsé-

get mással töltsse be.

Markovits Ignác dr. egyébként a nagyváradi lapokban nyilatkozatot tett közzé, amely a következőképpen hangzik:

„Pártom egészen rám bízta, hogy miképpen járjak el. Én, mint a város törvénytisztelő kisebbségi polgára, szükségesnek tartom, hogy a belügyminiszter ur törvénytelen intézkedése ellen demonstráljak, minthogy minden tövénytársítás ellen tiltakozom. Tiltakozom azonban az ellen is, hogy ezt a gesztusomat oda magyarazzák, mintha ez általában a románság, vagy egyes személyek ellen irányulna. Nem azonosítom magam egyes lapok túlzó és a célnak meg nem felelő hangjával. Lemondásomat azért tartottam szükségesnek felajánlani, mert az én hallgatólagos távolmaradásom a város vezetőségének munkáját bénította volna meg, ami a polgárok érdekeit sértené és így módott kellett adnom, hogy helyemet betölthessék.

A párizsi koldusok legboldogabb napja volt a Rotschild esküvő

Valóságos virágerdőn kellett magát keresztöltörnie a fiatal párnak

Párizs, július 31. Röviden jelentettük már, hogy a párizsi Rotschild-ház fejének, Eduard Rotschildnak legfiatalabb leánya, Jaqueline baroness a napokban tartotta esküvőjét Robert Calman Levivel, a világhírű könyvkiadó fiával. Ismeretes, hogy a Rotschild-ház megalapítója, Amsel Mayer Rotschild végrendeletileg kötelezte utódait a vallásos zsidó tradíciók betartására s így természetesen ez a lakodalom is zsidó eseményé nőtte ki magát, amelyen Párizs minden valamirevaló zsidója részt vett. Az esketési szertartás az ugynevezett Rotschild-templomban zajlott le, a padsorokban a pénzvilág, az irodalom és a művészet legkiválóbb kapacitásai szorongtak egymás mellett. A templom előtt olyan autópark sorakozott fel, amelyben a világ legjobb márkái voltak képviselve. A párizsi rendőrség nagy készenléttel vőnult ki, de mégsem tudta megakadályozni azt, hogy a kicsiny templom szorongásig meg ne teljen kíváncsiakkal. Rengeteg volt azoknak a száma, akik kinnrekedtek és akik az utcán várták a fiatal boldog házaspárt. A templom maga ünnepélyesen ki volt

világítva és gyönyörű virágokkal feldisztíva. Maga a baldachin, egy Rotschild-féle családi ereklye, külön izléses díszeket kapott erre az alkalomra.

A vallási ceremóniákat dr. Israel Levi, Franciaország országos főrabbija látta el. A völégény szóról-szóra mondotta utána a zsidó ritus által megkövetelt esketési formulákat, a főrabbi ezután megáldotta az ifjú párt és felolvasta a hagyományos héber-arab házassági szerződést. A főrabbi megindító beszédet tartott a fiatal házaspárnak, amelyben élénken esetelte azt a szerepet, amelyet a Rotschild-család tölt be hosszú idők óta a zsidó közéletben. Ismertette érdemeiket a humanitárius munka terén és kiemelte fenkölt tulajdonságaikat.

Ezután a kántor zenekari kísérettel templomi énekeket intonált, majd megkezdődött a gyűjtés szegény és elárvult leányok kiházásítására. Az ezüst tálcák percek alatt megtelt és nem volt ritka a bankjegyek között az ezerfrankos és a százdolláros.

A fiatal házaspárt még a baldachin alatt valósággal megostromolták sze-

rensekivánatokkal. Amikor kimentek a templomból, valóságos virágerdő között kellett magukat áttörniök. Rotschild báró, az örömapa, a családi ünnepek alkalmával jelentős adományokat juttatott el számos jótékony egyesülethez, azonkívül az ő saját gyermekeit is külön megajándékozta.

A lakodalom természetesen nagy napja volt a párizsi zsidó koldusoknak, akik nagy számban ostromolták meg a lakodalom előkelő és gazdag vendégeit.

Ujabb letartóztatások várhatók a budapesti építkezési panamák ügyében

Budapest, július 31. Az építkezési panamák ügyében hetek óta folyó nyomozás döntő stádiumba jutott. Az ügyészség napok óta megfeszített erővel dolgozik annak a hatalmas anyagnak a rendezésén, amelyet az építkezési panama gyanúsítottjai szolgáltatottak.

A gyanúsítottak közül egyedül Cziller az, aki leplezés nélkül mindent elmondott és nyíltan megmondta, hogy a legutóbbi esztendőben a belügyi építkezések során közmunkát csak az kapta meg, aki vesztegetett és hogy a vállalkozók alig kerestek az építkezéseken, mert hatalmas sápokot kellett fizetni azoknak, akiktől az építkezések kiadása függött.

Az ügyészség megállapította, hogy Cziller Halassy Géza-n keresztül vesztegette Vay Kázmert és Cziller volt az összekötő káposzt Halassyék és két más építési vállalkozó között is, úgy hogy a már letartóztatott és a más szabadlábon lévő egy társaságot a kották és ez az egy társaság monopolizálta azt a körülbélül nyolcvan Budapestben és vidéken végzett belügyi építkezést, amelynek tempóját Vay Kázmé diktálta.

A nyomozásban résztvevő detektívmost készítették el az összefoglaló végleges jelentést és ennek alapján az ügyészségtől utasítást kaptak, hogy több budapesti vállalkozónál tartson házkutatást és foglalkozjon le bizonyos iratokat. Ezeket a házkutatásokat kezen hat helyen végezték el a detektív és a házkutatások során számos olyan bizonyítékot foglaltak le, amelyek gyanúsítottak bűnösségét most már kétségtelemné teszik.

Az ügyészség további intézkedése ezekkel a gyanúsítottakkal szemben már csak órák kérdése.

Ennek a panamának nyomozásán egyidejűleg a rendőrség újabb személységi ügyet robbantott ki, amelynek sa-lai a földművelésügyi minisztérium vezetnek. Ez a panamaegy összefüggő lótappanamákkal, amelyekkel kapcsolatban Kelemen Aurél kormányfőtanácsos és Duray Gyula terménykereskedő, valamint több katonatiszt van elzárva letartóztatásban. A napokban irányban folytatott nyomozás megállapította, hogy Kelemen és Duray nem csak a katonai zabszállítások köré követtek el szabálytalanságokat és visszaéléseket, hanem a földművelésügyi minisztériummal is összeköttetést tartottak fenn oly módon, hogy több mánynt szállítottak a földművelésügyi minisztérium lótaposztályának és földművelésügyi minisztérium vezetői alá tartozó állami méntelepeknek is, az ezeknek szállított takarmány átvétel és kifizetése körül is visszaéléstörténtek.

A nyomozás adatai alapján néhány nappal ezelőtt fegyelmi vizsgálatot tartottak több magasrangú földművelésügyi minisztériumi tisztviselő ügyében, akik ellen most a bünvádi eljárás megindult, amelynek során előrelátóan rövid időn belül szenzációs fontolat várható.

A temesvári kóser fiú internátus

egyedülálló a maga nemében, mert nyilvánosjogú zsidó liceummal és felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos. A legmodernebb berendezésű saját palotája van.

Elsőrendű ellátás. Állandó tanári felügyelet. Kérjen prospektust. A beiratkozás a temesvári zsidó iskolában és az internátusban a programtervezésben van.

Hirdessen az Uj Keletben

Ballada koldus

Még le sem szűnt a koldusok seregének, akik a szegények seregét nyújtják. Ha száz erszényben vert volna a remegő dudszek szomjú. A színház előtt az éjszakában és sötétségben, mint a szikrák az égben a koldusok, karmokként görög szoritják magukat odadobott fillérek, gyalog, embertelen sereg által mélyre közülük nem mely alamizsnát mennek a poros kocsiján, a féldmönük mindannyi kiló, a börtönzede, de ökl. a zsidók!

Borsa Szigetű kilométerre fekszett lélektani atgópontja mégis nem a közvetlen rü beletörődés karcokon, hanem tatlanul zsidóizű az eseményeket tokba próbálja kát idéz és epejövőt szinez ki, emleget és a véviceben oldódik egész máramaros Máramarossziget Konrádjai. Vann jelenlegi román sé minden atrocitási sorsáért. Az vezetett objektív állapítják, hogy nép szemlemi és gaért a régi magis annyi felelőssé. Az ember termé hogy melyik félh szomorú az, hogy a kettőnek igaz

Egy igen jelle marosi beszélgető kávéházi asztal n

— Ma mégis szerbe, vagy egy fektetni a pénzü tudhatja, hogy nekülésre s ily mentheti meg, an het. Az ingatlan nem is perszelik jük magunkkal. szereket és drág rolni...

Ha jól tudom, ezelőtt ugyanez a koldus zsidóságát pedig a modern tőjává. Azóta a terén lezajlott néhány háború, sőt jött az emancip és nemzeti ujjaéb mus és a kisebb foglалása — síme de annál szomorú lelke megismétli

Van azonban m ramarosban, vagy marosszigeten. Ez moszférája. Ha teljesen elsimulna lentétek: legalább mai egyforma magukhoz a zsidó asszonyok feltűnő sejt. A román tislemmel van a bokákról, viszont nyes diák sem tar elkiáltta a világr zsidókkal! Lehet az alig 50 lépésny szlovák parton fű meg, akik eltitkol gal néznek át a rősen az ott fűrdő fiaira. Minden va lőttébb meg vann ványtól, mert hisz jelenti, hogy még zsidókat Máramar esetre csodálatran

Ballada a máramarosi kolduskezekről

*

Még le sem rázhattad magadról az utat, kocsid, vagy autóbuzsdó körül gnomszerű, aszalt arcu, rokkant zsidó férfiak és asszonyok fognak körbe s valami érthetetlen mormogás közepette nyujtják feléd kolduskezeiket. Ha száz erszényed volna és mindegyik erszényben vert aranyak: ez is kevés volna a remegő, vékony, kiaszott kolduskezek szomjuságának csillapítására.

A színház előtt, a fagyaltalod mellett, az éjszakában és a poros, tikkadt napfényben, mint a máramarosi zsidó fátuma szikkadt ágai nyulnak feléd ezek a kolduskezek, melyeknek végén sötét karmokként görbülnek be az ujjak és szoritják magukhoz, szinte sikoltva az odadobott filléreket. A paraszt is rongyos, embertelen munka és korai öregesség által mélyrebarázdált arcu, de ő közülük nem mered feléd kolduskéz, mely alamizsnát követelne. Párosával mennek a poros máramarosi metropolis kocsiján, a fejük le van szegve, a ködmönük minden bizonnyal van jónéhány kiló, a boeskoruk talán néhány évtizedes, de ők... ők még sem... Csak a zsidók!

Borsa Szigettől körülbelül nyolevan kilométerre fekszik, de Borsa ugynevezett lélektani atmoszférájának valódi géopontja mégis Szigeten van. Itt már nem a közvetlen rémület, nem a keserű beletörődés kietlen dacossága ül az arcokon, hanem az a bizonyos, hamisítatlanul zsidóüti intellektualitás, mely az eseményeket nemzetközi viszonylatokba próbálja átranzporálni, multakat idéz és epedve vár, megenyhítő jövőt színez ki, külpolitikai relációkat emleget és a végén egy-egy keserű viccben oldódik fel. Borsának és az egész máramarosi antiszemita frontnak Máramarosszigeten vannak a kávéházi Konradjai. Vannak, akik kizárólag a jelenlegi román rezsimet teszik felelősé minden atrocitásért, a parasztok általi sorsáért. Azonban akadnak ugynevezett objektív emberek is, akik megállapítják, hogy a máramarosi román nép szellemi és anyagi elmaradottságáért a régi magyar rezsimet legalább is annyi felelősség terheli, mint a mait. Az ember természetesen nem tudja, hogy melyik félnek adjon igazat. A szomorú az, hogy tulajdonképpen mind a kettőnek igaza van.

Egy igen jellegzetes, tipikus máramarosi beszélgetést lestem el az egyik kávéházi asztal mellől:

— Ma mégis legokosabb dolog ékszerbe, vagy egyéb értékes ingóságba fektetni a pénzünket. Az ember nem tudhatja, hogy mikor kerül sor a menekülésre s ilyenkor aztán csak azt mentheti meg, amit éppen magával vihet. Az ingatlan felperzselt, de ha nem is perzselt fel, akkor sem vihetjük magunkkal. Én ezentul csakis ékszeret és drágaköveket fogok vásárolni...

Ha jól tudom, jónéhány évszázaddal ezelőtt ugyanez a mentalitás tette a gettó zsidóságát a mobil tőke, később pedig a modern kapitalizmus kialakítójává. Azóta a világtörténelem színterén lezajlott néhány forradalom, néhány háború, sőt egy világháború is, jött az emancipáció, felvilágosultság és nemzeti újjáébredés, jött a szocializmus és a kisebbségi jogok kódexbefoglalása — s íme Kelet-Európa eme kis, de annál szomorúbb esüskében, a gettó lelke megismétli önmagát.

Van azonban más atmoszféra is Máramarosban, vagy még inkább Máramarosszigeten. Ez a tiszai strand atmoszférája. Ha jól vettem észre, itt teljesen elsimulnak a faji és vallási elhatárolások: legalább is a Tisza hűs hullámai egyforma gyöngédséggel ölelik magukhoz a zsidó, román, vagy magyar asszonyok feltünően elegáns fürdőruháit. A román tiszt határozottan jó véleményekkel van egynemely zsidó női bokákról, viszont az antiszemita-jelvényes diák sem tartja időszerűnek, hogy elküldje a világrengető riadót: „Le a zsidókkal!” Lehet ugyan, hogy ebben az alig 50 lépésnyire szemben lévő cseh-szlovák parton fürdőzők serege gátolja meg, akik eltitkolhatatlan kíváncsisággal néznek át a román partra s különösen az ott fürdőző zsidó nőkre és férfiakra. Minden valószínűség szerint föltöbbség meg vannak hatva ettől a látványtól, mert hiszen ez a fürdőzés azt jelenti, hogy még nem verték agyon a zsidókat Máramarosban. És ez mindenestre csodálatraméltó.

Bizonyos tekintetben igazat kell adnom Juga prefektus urnak, aki a borsai tüzvész idején is azt hangoztatta, hogy Máramarosban a legnagyobb rend van. Hogy milyen rend van, erről személyesen győződtem meg a máramaroszi Tisza-hid előtt, ahol autóbuzsdókat egyszerre csak három-négy csendőr fogta körül és megállásra kényszerítette. Már-már azt hittük: „nemzeti hősök”-nek néztek bennünket s azért állítottak meg, hogy elszedjék tőlünk a lázító röpiratokat. Ez a megtisztelő feltevés azonban rövidesen hamisnak bizonyult. A csendőröknek az volt a kimondott kívánságuk, hogy itt, román területen nyissuk fel a börtönjeinket és mutassuk meg, hogy Kolozsvárról nem-e csempészünk Máramarosszigetre selymet, aranyat, vagy ehhez

hasonló jókat. Hirtelenében nem tudtuk, hogy nevéssünk-e, vagy felháborodjunk. Miután a felháborodás ugysem használt volna semmit, tekintettel arra, hogy a csendőröknel szurony volt, inkább nevéttünk a dolgon. A finánc-terrornak valóban nem lehet ellentársa az ember legfőbbjebb vagy bosszulja meg magát, hogy nevet.

Ugy látszik, az éppen elhaladó cseh vonat személyzetének is az volt a véleménye, hogy legjobban teszi az ember, ha nevet az ilyen „csekélységek”-re. Mert ők is nevettek. Ime: mégis csak igaza van Juga prefektus urnak! Mert ha Máramaros keleti csücskében nincs rend, de a máramaroszi Tisza-hid előtt annál inkább — van. Hogy azután erről a rendről mi a véleménye, például annak a bécsi uriembernek, aki

történetesen ezen az autóbuzsdón utazott Nagybányáról Máramarosszigetre, arról éppen a rend érdekében legokosabb, ha hallgatunk.

Máramarosban állítólag minden újra csendes. De hogy ez a csend és ez a rend milyen reális bázisokon épül, arról azok a kolduskezek tudnának beszélni, amelyek, mint remegő szimbólumok, merednek felénk uccasarkokon, roskatag kapualjak, kávéházak és magánházak ajtai előtt. Egy dekadens és perverz hajlamú költő minden bizonynyal gyönyörű balladákat tudna zengetni ezekről a kolduskezekről, szebb balladákat, mint a máramarosi rendről és csendről a hivatalos kommuniké szoktak...
Salamon László

A montevideói futballvilágbajnokság döntő mérkőzésén az argentinai közönség brutálisan megtámadta a győző uruguayiakat

A tüntetők bevették az uruguayi konzulátus ablakait. A konzul az argentinai miniszterelnökségre menekült

Montevideo, július 31. Uruguay fennállásának 100-ik ünnepén ma megtartották a futballvilágbajnokság döntő mérkőzését. 70 ezer főnyi nézőközönség előtt folyt a döntő, amelyet a kétszeres olimpiai bajnok Uruguay 4:2 (1:2) aránnyal nyert meg Argentina csapatával szemben.

A newyorki Associated Press buenos-ayresi jelentése közli, hogy Argentina fővárosában a montevideói világbajnoki döntő eredményét nagy izgalommal fogadták. A sovén sportpublikum tömeggel verődve az uruguayi konzulátus elé vonult s ott hosszasan tüntetett. A tüntetők bevették a konzulátus épületének összes ablakait s bejáratát is súlyosan megrongálták. Az uccákon később uru-

guayai zászlókat vivő örömmámortól dadalittas uruguayi asszonyokat inzultáltak, úgy, hogy a lovasrendőrséget kellett ellenük kivezényelni. A lovasrendőrök aztán fél óra alatt megtisztították az uccákat a zavargóktól. A karhatalom részéről több riasztó lövés is esett, de senki sem sebesült meg.

A Daily Mail buenos-ayresi távirata szerint az uruguayi konzul a tüntetés ideje alatt szorongatott helyzetében az argentinai miniszterelnökségre menekült.

A lap Montevideóból érkezett távirata megállapítja, hogy a belga bíró nyomta az argentinai csapatot s a brutálisan játszó uruguayiaknak sek durva faultot el

nézett. Egyébként a meccs alatt egész Montevideó kiürült, mert mindenki a világbajnoki döntőn volt. A közönséget egyesek 120 ezer főre becsülték. Az ületeket bezárták, a parlament felfüggesztette ülésezését s az emberek autókra, repülőgépeken, különvonatokon és gyalog sűrű tömegekben tódultak a meccs színhelyére.

London, július 31. Montevideóból jelentik, hogy a világbajnoki meccsen jelen volt argentin és brazil futballszövetségek több csapatnak válogatott mérkőzésekre tették ajánlatokat Rio de Janeiroba és Buenos-Airesbe. Meghívást kapott többek között a román válogatott csapat is egy-egy válogatott mérkőzés lejátszása irányában.

Előreláthatóan szeptember elején ül össze a tizedik országgrészi cionista konferencia

Augusztus 15-ig feltétlenül le kell zárni a sékelakciót, valószínűleg még augusztusban lesznek a delegátusválasztások is

Cluj—Kolozsvár, július 31. (Az Uj Kelet tudósítójától). A tizedik országgrészi cionista konferencia elé felfokozott érdeklődéssel tekint Erdély és Bánát nemzeti alapon álló zsidósága. Ezzel a jubiláris konferenciával egy mindenképpen történelmi korszak zárul le a Magyarországról lecsatolt területek zsidóságának életében: az újjáéledő népi öntudat utkeresésének periódusa. Az első konferencia óta eltelt tíz év alatt Erdély zsidósága rátalált önmagára és azóta egyre határozottabb formában igazgató a saját sorsának intézője lenni. Ennek a küzdelemmel, lelkesítő eredményekkel és családokkal telített tíz esztendőnek a története Kolozsvárhoz, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központjához fűződik, amely tíz év megfeszített munkájával komoly értékeket produkált és megőrzésre méltó eredményeket ért el az asszimiláció által kiszikrádott töretlen ugaron.

Most új munkaperiódus következik és a kolozsvári központ valószínűleg átkerül Temesvárra. Erről a kérdésről fog dönteni a X. országgrészi konferencia, amely egyúttal meg fogja teremteni a beköszöntő új korszak programját is. Tekintettel arra, hogy a cionista munkaév október hónappal kezdődik, mindenképpen kívánatos, hogy az új munkaévet már az új központ kezdje meg, mert egy átmeneti likvidációs állapot mellett a régi vezetőség nem tudna megfelelő aktivitást kifejteni, viszont az új székhely sem tudná átvenni az ügyek vezetését egy már megkezdett munkaév derekán. Erre való tekintettel a Zsidó Nemzeti Szövetség úgy tervezi, hogy az idei cionista konferenciát szeptember 7-re és 8-ra fogja

összehívni valószínűleg Temesvárra és addig teljesen előkészíti technikailag is a székhelyátadást.

Jelenleg tehát az a helyzet, hogy már csak másfél hónap választ el ettől a nagyjelentőségű konferenciától. Ez alatt az idő alatt le kell folyniok a delegátusválasztásoknak is, amelyek előreláthatóan augusztus 25. és 31. között lesznek megtartva, hogy a mandátumok igazolására és az esetleges más formalitások elintézésére a legszükségesebb idő rendelkezésre álljon. Eppen ezért az országos sékelbiztoság ismételtlen a legnyomatékosabban felhívja a sékelbiztosokat és helyicsoportokat arra, hogy a sékelakciót sűrűn fejtsék be és augusztus 15-ig mindenképpen küldjék be a végleges

elszámolást, mert a később elszámolt sékelek tulajdonosai nem fognak részt vehetni a delegátusválasztásban. A sékeleszámolást azért is feltétlenül meg kell ejteni augusztus 15-ig, mert a Központi Választási Bizottság a sékelek száma alapján állapítja meg, hogy az egyes körzetek hány delegátus választására jogosultak. Az elszámolással egyidejűleg be kell küldeni a sékelfizetők névjegyzékét is, amely választói lajstromul fog szolgálni, vagyis az a sékelfizető, akinek neve ebben a listában nem szerepel, nem bír szavazati joggal. Közvetlenül a sékelakció lezárása után a helyicsoportok tegyék meg a helyi választási bizottságok megalakítására irányuló előkészületeket is.

Az R. 100 óriásléghajó elérte a kanadai partvidéket

Szerda este 9 órára várják a léghajó Montrealba való érkezését

London, július 31. Az R. 100 az utóbbi órákban egyre fokozta sebességét s Montrealban most már valószínűnek tartják, hogy öt óra tájban megérkezik a repülő tere, ahol óriási tömeg várja.

A léghajó üzemanyagának alig kétötödét használta fel.

London, július 31. Az újfundlandi St. Johnból jelentik, hogy az R. 100 léghajó ma éjjel három órakor elérte a kanadai partvidéket.

A léghajó a Szent Lőrinc folyam mentén halad előre Montreal felé, melynek légi kikötőjébe ma az esti órákban érkeznek meg.

London, július 31. A Press Association montreali jelentése szerint a kana-

da tengerészeti minisztérium szikratáv iratot kapott az R. 100 léghajó fedélzetéről, amelyben közölték, hogy délután 4 órakor a léghajó 500 mérföldrel volt Keletre Novascotia partvidékétől.

Montrealban ma a késő délutáni órák ra, de legkésőbb este kilenc órára várják a léghajó megérkezését.

— Az csztrák Heimwehr Pabst őrnagy érdekében interveniált. Bécsből jelentik: A védelmi szövetségek vezetőségei tegnap Innsbruckban közös értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy illetékes helyen közbe fognak lépni a Pabst őrnagy elleni bírói eljárás meggyorsítása érdekében.

HIREK

As Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánási zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Hotel Imperial
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Hűvös időjárás várható.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint változókéony hűvös időjárás várható északnyugati szelekkel és helyenként még esővel. A hőmérséklet Budapesten ma délen 21° Celsius volt.

— **Autóháborúság Európa és Amerika között.** Párizsból jelentik: Csütörtökön ültek össze Párizsban hat európai ország autógyárosainak delegátusai abból a célból, hogy tervet dolgozzanak ki, amely lehetővé teszi az amerikai autók import-kvótájának csökkentését. Azt akarják, hogy Amerikából egészen jelentéktelen számú autóbilok jöjjenek Európába. Vagyis ez hadüzenet az amerikai autógyártásnak. Az akciót a németek kezdeményezték és ők is vezetik. A konferencia előzetes tanácskozásai Berlinben folytak le, részint egy gazdag autógyáros villájában, részint a Hotel Westendben. Az Amerika-ellenes kampányban résztvettek Ausztria, Csehszlovákia, Franciaország, Belgium és Itália autógyárosai. A konferencia első feladata egy autókartell létrehozása, amelybe belépnek az említett országok gyárai.

— **Az angol hadseregben ezentúl közlegényből is lehet tiszt.** Londonból jelentik: Az alsóházban Shaw hadügy-miniszter a hadügyi tárcá költségvetésének tárgyalása során bejelentette, hogy az újoncoság eredménye a hadseregben nem kielégítő. A jelentkezők 60 százalékát a sorozásnál alkalmatlannak találják. Az utánpótlás a hadseregnek állandóan nagy gondot okoz. A hadügyi kormányzat közelebbről új előléptetési rendszert fog a törvényhozás elé terjeszteni, amely lehetővé fogja tenni közemberek számára is a tiszt rendfokozat elnyerését.

— **Stern Sándor és Hajnal Győző hangversenye.** Stern Sándor, a kolozsvári román konzervatórium kiváló tanítványa zongorakoncerteket rendez Hajnal Győző baritonista közreműködésével. A programon kimagasló kompozíciók szerepelnek. Stern Sándorék a turné augusztus nyolcadikán kezdik Temesváron. Innen Lugosra, Váradra, Karánsebesre és a Délvidék különböző városába fognak utazni. A koncertek iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Strassburgban és környékén egyre terjed a gyermekparalízis.** Párizsból jelentik: Strassburgban és környékén a gyermekparalízis minden ellenintézkedés mellett továbbra is terjedőben van. Strassburgban 9 újabb megbetegedés történt és a járvány még a felnőtteket sem kíméli. Egy kadett a strassburgi helyorségi kórházban ma gyermekparalízisben meghalt. Bas-Khin departementben 234, Haut-Rhinben több, mint ötven a megbetegedettek száma.

— **A Nemzetközi Nőliga konferenciája.** Párizsból jelentik: A béke és szabadság érdekében alakult Nemzetközi Nőliga a napokban konferenciát tartott a romantikus elzászi Colmar városkában. A megnyitó beszédet Duchene asszony (Párizs) tartotta, aki a háboruban pacifista tevékenysége miatt súlyos üldözéseknek volt kitéve. Az előadó: Frida Perlen (Stuttgart) és Lea Wanner (Lyon) német és francia nyelven ismertették a Nemzetközi Nőligának a háboru idején tanúsított magatartását. A liga 1915-ben alakult, tehát akkor, amikor a háboru a legvéresebben dühöngött — semleges területen, Hollandiában. Tizennygy állam asszonyai alapították abból a célból, hogy a háboru mielőbbi befejezését szorgalmazzák és hogy a jövő háboruit megakadályozzák. A liga főcélja a béke eszméjének országban működik. Frida Perlen megindító beszéde óriási hatást gyakorolt a jelenlévőkre. „Anyák vagyunk és egyforma fájdalommal születtük gyermekeinket. Nincs nemzeti különbség közöttünk, mi csak egyetlen kötelességet ismerünk, azt, hogy sikra szálljunk az élet szentségéért”. A konferencia egyébként Briand Európa-tervének jegyében folytatta tanácskozásait. A szónokok között számos előkelő francia és német politikus is szerepelt.

Epítsük fel a leégett zsidó Borsát!

Egy pillanatig sem szabad ellanyhulnia annak a lelkesedésnek és aktivitásnak, amely a leégett zsidó Borsát földönfutóvá tett lakosainak felségélyezésére és a község ujjaépítésére olyan megragadó elannal indult meg Borsán szerencsétlenül tett zsidóinak existenciához és hajlékhoz való juttatása becsületbeli kérdése lett immár az erdélyi zsidóság-nak. Az erdélyi zsidóság legjava a legnagyobb lelkesedéssel és szeretettel tesz eleget testvéri és emberi kötelességeinek és az U. K.-hez, valamint a Közp. Segélybizottsághoz naponta érkeznek a helyi tagozatok jelentései, amelyek az akciók helyi sikereiről számolnak be. Ennek ellenére még nagyon sokan vannak zsidó testvéreink között, akik nem hozták meg a borsai zsidóságról azt az áldozatot, amelyet nemcsak kötelességük meghozni, de amelynek meghozatala módjukban is van. Hiszünk, hogy azok, akik még nem tettek eleget kötelességeiknek, azok csupán késlekednek s a közeljövőben annál hathatósabb támogatásban fogják részesíteni emberbaráti akcióinkat. Azokat, akik még nem küldték be a borsaiak felsegélyezésére szolgáló összegeket, kérjük, hogy pénzküldeményeiket mielőbb juttassák el a Banca de Credit Mărunt si Economie, Cluj, Str. Regina Maria 13. szám címre, a borsai segélyakció szám-lábjára; míg a természetbeni adományokat, a helybeliek akár Nőgyelet tagjai-nak, akár a Központi Bizottság irodájá-ba küldjék el. A természetbeni adomá-nyokat telefonon is be lehet jelenteni s azokért az iroda elküldi megbízottját. A vidékiek természetbeni adományait a máramaroszi helyi bizottság címé-re küldjék. A Központi Bizottság felkéri mindazokat, akiknél még gyűjtőív van elszámolatlan, hogy azzal augusztus hó-3-ig elszámolni sziveskedjenek, mert az

akciónak minden kintlevőségre szüksé-ge van az ujjaépítés nehéz munkájának megkezdéséhez.

A legújabb beérkezett adományok-ról szóló kimutatást az alábbiakban kö-zöljük:

Weisz Gyula 1000, özv. Déri Lajosné 500, Izrael József 500 lej.

Gyulafehérvár.

Egy összegben kimutatva a július 27. számban: Ort. Hitközség 10.000, Chewra Kadischa 5000, Fuchs Nándor 5000, Glück Testvérek 5000, Kereskedelmi Bank 5000, Lobstein Izidor 1500, Weisz Adolf 1000, Löwe Béla 1000, Simon Testvérek 1000, Schlesinger Hermann 1000, Hermann Izso 1000, Schechter Mór 500, dr. Springer Aladár 500, Rosenberg Mór 500, Bürger Mór 300, Friedrich Oszkár 250, Schlesinger Izidor 250, Nussbaum Lajos 200, Wolf Joel 100, Lövy Ignác 100, Berkó Dezső 100, Szegő Géza 1000 lej.

Szászváros.

Szászvárosi hitközség 2000, Jehudith Nőgyelet 1500, Barisszia 250, Goldmann Sámuel 500, Junger Sámuel 300, Mahler Ignác 200, Majer Jenő 200, Stern Nán-dor 200, Rubinstein Albert 185, Bauer Károly 100, Bede Sándor 100, özv. Far-kasné 100, Hammermann Sándor 100, Hajnal Izidor 100, Kohn Samu 100, Mar-gel Vilmos 100, özv. Mirovitzné 100, özv. Nussbaum Manoné 100, Preisich Jakab 100, Roth Dezső 100, özv. Schleinné 100, özv. Schulné 100, Stern Manó 100, Szán-tó Sándor 100, Szabó Henrik 100, Töb-bek 790 lej.

Összesen: 9.725 lej.

Eddig kimutatva: 493.382 lej.

Gyűjtésünk eddigi összege: 503.107 lej.

Gáztámadások elleni védekezésre oktatják ki a francia városok lakóit

Plakátok megnyugtatják a lakosságot

Párizs, július 31. Közölte az Uj Kelet, hogy Franciaország néhány városában kioktatták a lakosságot a gáztámadás elleni védekezésre. A francia hadvezetés ezt az intézkedést állandósítani kívánja. Kedden, július 29-én Lyonban ok-tatták ki a lakosságot a gáztámadások elleni védekezésre. Délután három óra-kor és este hét órákor próbaalarmot ren-deztek ellenséges repülőg gáztámadásai ellen. Serrigny tábornok, városparancs-nok átvette erre a napra a rendőrség, a posta és táviradhivatalok, a tűzoltóság és a kórházak felhívó parancsnokságot. Plakátokat ragasztottak ki, amelyen a

lakosságot kioktatták a védekezés főbb momentumaira.

Ahhoz, hogy egy város — mondja a falragasz — hatáson tudjon védekez-ni a levegőből jövő gáztámadással szem-ben, a következő biztonsági intézkedé-sekre van szükség:

1. Idejekorán fel kell fedezni és hala-dektalanul jelenteni kell idegen repülő-gépek jelenlétét.

2. A védelmet azonnal meg kell szer-vezni és pedig elsősorban passzív maga-tartással (mindenféle világosság eloltá-sával, a lakosság alarmozásával és az embereknek előkészített és biztos fede-

zékbe való elrejtésével). Az aktív vé-dekezés áll fényszórók igénybevételeiről, elhárító repülőosztagok akciójára lépés-sel.

3. Saját repülők a lehető legrövidebb idő alatt ellentámadásba mennek át. A felhívás egyébként hangsúlyozza, hogy az alarmozásnak nincsen semmi különöse veszedelmes aktualitása. Mind-össze gyakorlati próbák ezek, amiket Angliában és Olaszországban már rég-óta bevezettek.

— **Apai esők helyett revolvergolyó.** Budapestről jelentik: Kelemen István 27 éves kistótfalusi gazda feleségére nagyon féltékeny volt. A napirenden lévő veszekedések miatt az asszony legutóbb végérvényesen otthagya fér-jét és három éves kisleányával szülei-hez ment vissza. A rabbiátus férj te-gnap délután utána ment és megkérte az apóst, engedje meg, hogy gyermekét megcsókolja. Mikor ezt megengedték, az apa elvakult dühében esők helyett revolverrel a gyermekére lőtt. A gyer-mek meghalt, az apa elmenekült.

— **A vesztettségben elhullt sertéseket elfogyasztották a cigányok.** Szentgót-hárdról jelentik: A községben néhány nappal ezelőtt sertésvesztésben negyven sertés pusztult el, amelyeket elástak. A környéken táborozó cigányok a serté-seket kiásták és elfogyasztották. A ci-gányokat összefogdosták és a Pasteur-intézetbe szállították.

— **Egyre nagyobb méreteket ölt az indiai árvíz.** Londonból jelentik: A Bri-tish United Press karakhi távirata sze-rint az árvíz Sind tartományban roha-mosan nő. 100 viz alá került falu lakos-sága elmenekült. Egyes jelentések a haj léktalanok számát hetvenzerre teszik. Az Indus és Shikarpur kerület keleti ha-tára közötti területen valóságos tenger-re dagadt az áradat, amelynek mélysége helyenkint két-három méter.

— **Az osztrák címletek most már min-denütt elhelyezést nyertek.** Bécsből je-lentik: Az osztrák kölesön ügyében a lapok jelentik, hogy a címletek most már mindenütt elhelyezést nyertek. Angliában és Hollandiában a jegyzések a jegyzési határidőn túl, de megtörtén-tek és Olaszország előjegyzés után per-fektualta a ráeső címleteket, míg a töb-bi államokban normális keretek között ment végbe a jegyzés.

— **Rettenetes büntetés két iszákos el-len.** Prágából jelentik: A preauri kerü-ltben a járásbíró két iszákos embert, akiket közbotrány okozásért már több-ször vont felelősségre, eltiltott a kerü-let összes koresmáinak látogatásától. A határozatról értesítette a járásbíró az összes kerületi koresma- és vendéglő-tulajdonosokat.

— **Meghalt Magyarországon volt tennisz bajnoka.** Párizsból jelentik: Zsigmondy Jenő dr. ügyvéd, Magyarországon éveken át volt tenniszbajnoka ma egyik párizsi szanatóriumban nyolcadik bélműtét után meghalt. Zsigmondy hetekkel ezelőtt Scheveningenben nyaralt, majd Párizsba utazott a Davis-Cup döntő mérkőzéseire s itt szanatóriumba kellett vonulnia. A fiatal ügyvédet a műtét után fellépett tüdőgyulladás ölte meg.

— **Baleset érte Kálmán Imre feleségét** Bécsből jelentik: Bad-Ischlből jelentik, hogy Kálmán Imre zeneszerző feleségét tegnap az ischli korzón szerencsétlenség érte. Az uriaszony a járda szélén állott s ruháját egy tovasuhanó gépkocsi el-kapta. Kálmáné a földre zuhant s er-nyőjének fogantyúja földre eséskor szá-ját súlyosan megsértette, úgy, hogy szá-j padja sérülése miatt esetleg hosszabb ideig elveszítheti beszédképességét is. Bécsből professzort kértek Ischlbé, hogy a beteg uriaszonyt megvizsgálja.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágy-talanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőfögnél, szédülés-nél, homlokfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes „Ferenc József” ke-serűvíz alaposan kitisztítja az emésztő-utakat.

— **Bombayban megkezdtek a nacio-nalista végrehajtó-bizottság zárt érte-keztését.** Londonból jelentik: A British United Press jelenti Bombayból, hogy Patel elnöklte alatt tegnap Bombay-ban megkezdtek a nacionalista vég-rehajtó-bizottság zárt értekezését. Egyik indiai lap szerint a nacionalista ve-zető új tárgyalásba kezdtek a mérsékelt hinduk vezérével, Sirtej Sapruval és Jajakárral.

— **A legfelsőbb bíróság is helyben-hagyta Tuka 15 évi fegyházbüntetését.** Brünnből jelentik: A legfelsőbb bíróság ma hirdetett ítéletet a Tuka-perben. A bíróság az elsőfoku ítéletet helyben-hagyta. Tuka 15 és Snacky 5 évi sza-badságvesztésbüntetése ezzel jogerőssé vált.

SPORT

A KAC tenniszversenyének eredménye

Kora reggeltől bonyolódik le a KAC tenniszversenye. Tegnap érkeztek a vidéki kezdődtek az első Tegnappra lezárult bann a nevezés. jobbjai Schrederr (ország), Frölicher és Zizovits (Nagy-pálorsban Kehrlin Botez Cantacuzino

A délelőtti eredmények:

Férfi egyes I. o. Straub Elek KAC—Farkas U.—Burg Féri egyes II. o. Welser MAC 6:3, Benedek KAC—6:3, 6:3. Heinrich M. KA—6:2, 7:5. Segell Davis—Du—7:5.

Farkas U.—Vész Renner KAC—R Székely AKE—S Székely AKE—B Farkas U.—Dr. 6:4, 4:6, 6:4.

Férfi egyes ifju Industria Sarmei—8:6, 6:4.

Tutsek Sándor thethy Zoltán KAC Gütler Wolfgang—Faur U. 6:4, 7:5. Vészi NAC—Sim—7:5.

Szász E. KAC—6:1, 6:1. Farkas Ernő U. KAC 4:6, 8:6, 8:6.

Női egyes II. o.: riella Bp. MAC—6:1.

Weressné KAC—6:1.

Aszlan Baba AB Bp. MAC 6:2, 11:9.

Husz Piroska Hanna KAC 6:2, 7:6.

Női egyes ifjusági git KAC—Frenkel 6:4, 6:3.

Gr. Mikes Hanna Klári Haggibbor w. Gr. Szapary Gabr-rica U. w. o.

Crenian Baba Haggibbor w. o.

Külföldi pénzügyi fontos gazdasági létesítenek R

Bucuresti—Bukara Federal Farm Board Leegenek nyilatkozat Farm Board nem sz kampányban interve eszközölni, amig a ban lévő készleteket konsternációt kellett ben és ennek hatása szenátor nyilt levelet Board elnökéhez, ar nyítás további folytat A továbbiakban Thor szolítja a Farm Boa hívja egybe a buzar világkongresszusát, a nyos csökkentése Leege kijelentette, h helyesnek, ha az áta vásárlásokkal befoly merek ellenszenve szemben is egyre erős ennek hatása alatt az tervezett látogatását e

BENAMY: „KAJOT Ara 60 lej. Kapható az osztályában.

Most jelent meg!

Most jelent meg!

Minden szeszgyárosnak, kereskedőnek, vendéglősnek nélkülözhetetlen

Az új szeszadótörvény

módosított szövegű román és magyar együttes kiadás dr. Mihelffy és dr. Mandel ügyvédek szerkesztésében

Ára 140 lei

(és portó)

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

SPORT

A KAC nemzetközi tenniszversenyének mai eredményei

Kora reggeltől késő estig 6 pályán bonyolódik le a KAC nemzetközi tenniszversenye. Tegnap délelőtt megkezdődtek az elsőosztályú számok is. Tegnapra lezárult az összes számok-hann a nevezés. A női mezőny legjobbjai Schréderné, Latesz (Magyarország), Frölichova (Csehszlovákia), és Zizovits (Nagyvárad AC). A férfi párosban Kehrling Balázsszal, Bánó Sijbersdorffal, Malecek Sadával, míg Botez Cantacuzinival indul.

A délelőtti eredmények a következők:

Férfi egyes I. o.: Velvart NAC—Straub Elek KAC 8:6, 2:6, 6:3.

Farkas U.—Burger SzTC 6:4, 7:5.

Férfi egyes II. o.: Gr. Kendeffy—Welser MAC 6:3, 6:3.

Benedek KAC—Br. Huszár KAC 6:3, 6:3.

Heinrich M. KAC—Horváth KAC 6:2, 7:5.

Segell Davis—Dunky KAC 6:2, 2:6, 7:5.

Farkas U.—Vézi NAC 6:3, 6:2.

Renner KAC—Reitter U. 6:2, 6:2.

Székely AKE—Sabau U. 6:0, 6:4.

Székely AKE—Hientz KAC 6:2, 6:0.

Farkas U.—Dr. Unger Haggibbor 6:4, 4:6, 6:4.

Férfi egyes ifjúsági: Nagy Mózes Industria Sarmei—Bársi Árpád TC 8:6, 6:4.

Tutsek Sándor KAC—Gr. Logothetty Zoltán KAC 6:2, 6:1.

Güttler Wolfgang Industria Sarmei—Faur U. 6:4, 7:5.

Vézi NAC—Simon Haggibbor 6:1, 7:5.

Szász E. KAC—Pusztay J. KAC 6:1, 6:1.

Farkas Ernő U.—Hientz György KAC 4:6, 8:6, 8:6.

Női egyes II. o.: Gr. Szapáry Gabriella Bp. MAC—Grete Somsay 6:1, 6:1.

Weressné KAC—Pascalné U. 7:5, 6:1.

Aszlan Baba AKE—Gr. Szapáry Bp. MAC 6:2, 11:9.

Husz Piroška KAC—Gr. Mikes Hanna KAC 6:2, 7:5.

Női egyes ifjúsági: Kenderessy Margit KAC—Frenkel Kató Haggibbor 6:4, 6:3.

Gr. Mikes Hanna KAC—Hellmann Klári Haggibbor w. o.

Gr. Szapáry Gabriella—Misits Flo-ricia U. w. o.

Crenian Baba U.—Finkler Edit Haggibbor w. o.

Külföldi pénzcsoportok fontos gazdasági érdekeltségét létesítenek Romániában

Bucuresti—Bukarest, július 31. A Federal Farm Board elnökének, Mr. Leegenek nyilatkozata, mely szerint a Farm Board nem szándékozik a jövő kampányban intervenció vásárlásokat eszközölni, amíg a múlt évről birtokában lévő készleteket el nem adta, nagy konsternációt keltett a farmerek körében és ennek hatása alatt Thomas szenátor nyílt levelet intézett a Farm Board elnökéhez, amelyben az árrá-nyítás további folytatására szólítja fel. A továbbiakban Thomas szenátor fel-szólítja a Farm Board elnökét, hogy hívja egybe a buzatermelő államok világkongresszusát, a buzaterület ár-nyos csökkentése tárgyában. Mr. Leege kijelentette, hogy nem tartaná helyesnek, ha az átalakulást állami vásárlásokkal befolyásolnák. A far-mernek ellenszenvet Hoover elnökkel szemben is egyre erősödik, úgy, hogy ennek hatása alatt az elnök nyugatra tervezett látogatását elhalasztotta.

BENAMY: „KAJUT”. (Teljes kiadás) Ara 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyv-osztályában.

KÖZGAZDASÁG

Szabályozták a tartományi igazgatóságok kereskedelmi és ipari hatáskörét

Cluj—Kolozsvár, július 31. Tartományi igazgatóságok hatáskörét illetőleg gazdasági körökben eddig a legnagyobb tájékozatlanság volt. Senki sem tudta, hogy milyen gazdasági természetű ügyek elintézése tartozik az igazgatóságok hatáskörébe és melyeket kell Bukarestben a központi minisztériumokban elintézni.

Ezt a tájékozatlanságot most megszünteti a hivatalos lap legutóbbi száma, amely gazdasági természetű ügyekben a tartományi igazgatóságok hatáskörét az alábbiakban írja körül:

I. Ipar: a) Gyárak alapításának engedélyezése; b) iparpártolás iránti kérések elfogadása és kiegészítése s azok előterjesztése az ipari és kereskedelmi minisztériumhoz; c) iparpártolást élvező gyárak ellenőrzése; d) Vámmentesen, vagy vámleszállítással behozott gépek és anyagok felhasználásának ellenőrzése; e) évi gyár-üzemvizsgálatok; f) negyedévi jelentések összeállítása az ipar helyzetéről; g) vidéki, háziipari kiállítások szervezése; h) kazán felülvizsgálások.

II. Kereskedelem: Összes intézkedések a kamarai törvényből, kivéve a kamarai kerületek alakítását és módosítását, amely ügyek fent vannak tartva az ipari és kereskedelmi minisztériumnak. A házalási törvény általánosan. A cégtörvény általánosan. A spekulációs törvény összes rendelkezései kivéve az elsőrendű közzékielégítési cikke megállapítását és a beadott felbe-

vezések elbírálását, melyek fent vannak tartva az ipari és kereskedelmi minisztériumnak. Működési engedély idegen cégeknek és társaságoknak idegen tőkével. A tőzsdetörvény összes rendelkezései, kivéve a tőzsdék alakítását, a kormánybiztos szindikus és hivatalos közvetítők kinevezését, ezek a direktorátus javaslatára alapján az ipari és kereskedelmi minisztérium hatáskörébe tartoznak. A vágóhid és vásártörvény teljes egészében. Az Erdélyben és Bukovinában jelenleg érvényben levő rendelkezések általában. Gazdasági információs szolgálat szervezése.

III. Energia: Az energia törvény V. fejezet 29., 30., 31. és 32. szakaszaiban foglalt rendelkezések alkalmazása.

IV. Mértékek és súlyok: Speciális műszerek verifikálása; víz, gáz és villamos mérők az illető állomások alakításától kezdődően. Törvények alkalmazásának felügyelete. Méterrendszer, ürmérték és nyilvános mérlegelő hivatalok szabályzata, mérleghitelesítő vizsgák tartása és munkák ratifikálása az ipari és kereskedelmi minisztérium hatáskörébe marad, amely ezekről bizonyítványt ad. Nyilvános mérlegelő hivatalok működésének engedélyezése. Importált eszközök és mértékek behozatalának és azok gyártásának ellenőrzése. Statisztikai adatgyűjtés és azok felterjesztése az ipari és kereskedelmi minisztériumhoz. Kisebbrangu személyek kinevezése és áthelyezése. Hivatalok ellenőrzése.

Az augusztus 1-én életbe lépő törvény most megjelenti végrehajtási utasítását szerint csak az e célra felállított ellenőrzőbizottságok által felvett cégek szállíthatnak tojást külföldre

Timisoara—Temesvár, július 31. Az Uj Kelet tudósítójától. A tojás standardizálásával foglalkozó törvény végrehajtási utasítása, amelyről annyira rettegtek a szakmai érdekeltek, végre elkészült. Ezek szerint a törvény, amelynek végrehajtási utasítását alább kívánjuk ismertetni, augusztus elsején lép életbe.

A végrehajtási utasítás elsősorban is azzal a kérdéssel foglalkozik hogy mely cégek hivatottak a tojásexport lebonyolítására. A kereskedelem- és ipariügyi minisztérium hatáskörében működő külkereskedelmi intézet egy ellenőrző bizottságot állít fel, amelynek névjegyzékébe bevezetett tojáskereskedelmi cégek, szövetkezetek foglalkozhatnak kizárólag az exporttal.

vár, Arad, Dés, Csernovic, Chisinau és Botosani. Ezek munkájának felügyeletét viszont a határállomások ellenőrző hivatalai látják el, melyek Kurtieson, Zombolyán, Biharpüspök, Halmin, Grigorán, Ghica Vodán, Csernovicon, Turtucaian és Oltenitan működnek. A kerületi márkázó hivatalok tisztikara alakul a helyi kamara által delegált tagból, aki foglalkozására nézve tojás-exportőr továbbá a Mezőgazdasági szindikátusok szövetségének és az Oficiul National al Cooperatiunilor egy-egy delegátusából. A három felállított ellenőrzőhivatalok tagjai között szerepelnek a külkereskedelmi intézet, a kerületi márkázó hivatal és a kereskedelmi minisztérium egy kijelölt tojásexportőr delegáltja. Ezen kívül a bizottságban helyet foglal még egy hivatásos vámhivatalnok is. Ami a márkázás technikai keresztülvitelét illeti, erre vonatkozólag a végrehajtási utasítás úgy intézkedik, hogy amennyiben a kereskedő legalább 25 láda tojást kíván kivinni egy tételben, joga legyen a márkázást a helyszínen végeztetni, azaz kérheti, hogy a márkázó hivatalnak egy tisztviselője kiküldessék a márkázás végrehajtására. Ha kisebb tételről van szó, akkor azonban a kereskedőnek az árut a márkázás céljából be kell szállítani a kerületi márkázó hivatalokba.

A végrehajtási utasítás három osztályra bontja a standardizált tojásokat, még pedig aszerint, hogy friss tojásokról, meszes vízben konzerváltakról vagy pedig belföldi hűtőházakban konzervált tojásokról van szó. A friss tojások súly szerint lesznek osztályozva, mégpedig aszerint, hogy ezer darabonként 50—51, 51—52, 52—53, 53—54, 54—55, vagy pedig 56 kilogrammosak, vagy pedig nagyobbak.

A végrehajtási utasítás értelmében a márkázás díja darabonként tíz bani.

Mindazon tojások, amelyek nem tartoznak egyik kategóriába sem, standardizálatlanoknak tekinthetők. A standardizálatlan vizont szabályszerűen, kétféle ládában exportálhatók, mely szerint az egyikben pontosan 720, a másikban 1440 darab helyezhető el. A végrehajtási utasítás intézkedik továbbá afelől is, hogy a ládába való besomagolás után az exportra kerülő ládák milyen felírással látandók el. Ezek szerint a friss tojásokkal rakott ládákra ráveztendő, hogy Fresch 52—53 akként, hogy hány kilogrammos szállítmányról van szó az 1000 lejes tétel véve alapul. A meszes tojásoknál ez a felírat alkalmazandó: „Kalk 52—53”, a belföldi hűtőházakban konzervált tojásoknál pedig „Frigor 52—53”.

Németország gabonakilátásai. Berlinből jelentik: A földművelésügyi birodalmi minisztérium már megkapta Németország minden vidékéről a termésről szóló becsléseket. Eszerint nyolc és félmillió tonna rozs várható, szemben a tavalyi 8.2 millió tonnával. Buza 3.8 millió tonna (tavaly 3.4 millió tonna), a téli árpa 473 ezer tonna (tavaly 381 ezer tonna), nyári árpa 2.5 millió tonna (tavaly 2.8 millió tonna), zab 6 millió tonna (tavaly 7.4 millió tonna) termés várható. Ez azonban a júliusi jelentés és tekintve, hogy az idei gabonatermés a nagy szárazság erősen befolyásolta, Németország bizonyos részein kétségte-lenül rosszabbodott a helyzet.

Közel két és félmilliárd bevétele volt júniusban az állampénztárnak. Bukarestből jelentik: Az állampénztár ez év június hónapban 2 milliárd 490 millió 786 ezer 264 lej bevételre. Ebből esik: Vámra 279,861,068, szeszre 47,859,639, egyéb adók 186,290,248, látványossági adók 6,136,648, okmánybélyegek 320,641,710, egyenes adó 872,676,227, monopóliumok 523,115,175, kisaajátítások 233,627,490, a minisztériumok bevételei 169,543,183, különbözök 145,602,068 lej. Az állami bevételek közel kétfélmilliárdal csökkentek 1929 júniusával szemben.

Fizetésképtelenségek Csehszlovákiában. Pozsonyból jelentik: Lauffer & Co. gépkereskedelmi társulat négy millió korona passzívával fizetésképtelen lett. A cég, amely 2.3 millió aktívát mutatott ki egyezkedést ajánlott fel. — Az 1880-ban alakult tescheni fakereskedelmi cég és ladágyár beszüntette fizetéseit. A cég egyébként Sziléziában és Lengyelországban olyan fűrésztelepeket létesített az elmúlt évben, amelyek rengeteg befektetést igényeltek. Ez a befektetés okozta a mostani fizetésképtelenséget.

Erdeménnyel kecsegtetnek a román-magyar kereskedelmi tárgyalások. A Budapesten tegnap folytatott román-magyar kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban illetékes helyen úgy értesülünk, hogy a tanácskozások amelyeknek célja a megmaradt kisebb-fokú nézeteltérések kiküszöbölése, remélhetőleg eredményre vezetnek és ebben az esetben hamarosan létrejön a végleges magyar-román kereskedelmi és gazdasági szerződés.

Óriási árdarálás Ukrajnában. Berlinből jelentik: Oroszországban ujabban ismét nagyszabású pénzjegykibocsátás történt, amely maga után vont az összes inflációs jelenségeket. Különös drágaság mutatkozik egyelőre élelmiszerekben és használati tárgyakban. Egy font cukor ára három rubel, egy font vaj hat rubel, egy font zsír 5.50, egy egyszerű toaletszappan ára 2—3 rubel. Az ezüst- és rézpénz majdnem teljesen eltűnt a forgalomból.

Bajorország államkölcsona. Münchenből jelentik: A bajor Landtag pénzügyi bizottsága jóváhagyta a kormánynak az államkölcsonra vonatkozó javaslatát. Eszerint 126 millió kölcsönt fog a bajor kormány felvenni, hogy az utóbbi évek államháztartásában mutatkozó hiányokat kitöltse. A pénz valószínűleg rövid lejáratú a H. Forbess et Comp. amerikai bankcég fogja folyósítani.

Külföldi pénzcsoportok fontos gazdasági érdekeltségét létesítenek Romániában. Bukarestből jelentik: A Lupta értesülése szerint több külföldi pénzcsoport képviselője érkezik a közeljövőben Romániába, hogy az itteni gazdasági élettel szorosabb kapcsolatba lépjenek. Legközelebb a Vickers-művek képviselője jön Romániába, aki a vajdahunyadi vasgyár megvételére folytat majd tárgyalásokat. Fordék a romániai crombányákat akarják megvásárolni acélgyártási célokra. A Hirsch—Kupfer-cég az országban található összes ócskavasak megvételére tett ajánlatot. Nemsokára az érdekeltek között beható tárgyalások is indulnak meg a fontos gazdasági ügyek lebonyolítására vonatkozólag.

Egy fél svájci frankkal emeli osztalékát a Nasic. Mint ismeretes, a Nasic egyes vállalatai már megtartották évi rendes közgyűléseiket, a Svájcban székelő Union Nasic azonban, szokás szerint, csak szeptember végén vagy október elején hívja össze mérlegmegállapító igazgatósági ülést. Az eddig publikált mérlegekből megállapítható, hogy a Nasic utóállamokban levő vállalatai jó konjunkturának örvendtek és emelni tudták mult évi nyereségüket. Mindezek alapján szak-örökben arra számítanak, hogy a vállalat folytatni fogja eddig követett osztalékpolitikáját és az őszi közgyűlésen további egy fél svájci frankkal emeli a dividendát. Természetesen pozitívumot még ebben a dologban nem lehet tudni, valószínű azonban, hogy a vállalat főrésztvényesei a jövőben is folytatni akarják ezt az osztalékpolitikát.

Hirdessen az Uj Keletben

Színház — Művészet

A Magyar Színház Irodájának Híreim:

Ma is, holnap is, holnapután is: **HUSZÁRFOGÁS**

A színház legfrissebb, óriási sikerű operett-újdoncsága

Tomboló tetszés, orkányszerű kacagás kísérte tegnap este a „Huszárfogás” előadásának minden egyes jelenetét. A „Huszárfogás”-nak nem ártott a nyári kánikula. Igazi „téli” nagy sikert aratott. A briliáns operettnek ma lesz második, szombaton este harmadik és vasárnap este a negyedik előadása.

Különösen felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a „Huszárfogás”, szombat esti előadása kivételesen félórával korábban, vagyis pont félkilenc órakor fog kezdődni.

Peer Gynt — nagyon olcsó mozihely-
árrakkal

Öt személyes páholy ára 150 lej, a többi
helyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej

Ibsen grandiózus drámai költeménye a „Peer Gynt” Grieg teljes kísérő zenéjével fog hétfőn este színrekerülni a Forgács Sándor rendezésében és a címszerepben is Forgács Sándorral. A klasszikus mű előadását is igen olcsó mozihelyárrakkal fogják megtartani, hogy így mindenki végig élvezhesse az irodalmi remekmű szépségeit. Helyárak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

Vasárnap este felhét órakor:
AKÁCFAVIRÁG

Gazdag, nagy műsora lesz a vasárnap délutáni előadásnak, amely kivételesen nem 6, hanem azt a emlékeztető, amellyel a tél folyamán ülték meg a nagy magyar nótáfa, Fráter Loránt emléket. Körösi Dudas és zenekara Fráter-nótákat fog játszani, Köszegi Margit és Réthelyi Ödön a leg-
szébb Fráter-dalokat éneklék, végül Fráter Loránt mélyhanglatu, magyaros motívumú 3 felvonásos operettje, az „Akácfavirág” kerül színre. Az érdekes és gazdag előadást nagyon olcsó mozihelyárrakkal tartják meg. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. 5 személyes páholy ára: 150 lej.

Az idei évad legnagyobb filmsikere:
Az **ARANYTÁNC**

Már csak ma és holnap látható
a Magyar Színházban

Tegnap azzal az érzéssel távozott a Magyar Színházból a mozi közönsége, hogy életének legsodásabb filmjét látta. Örökre sajnálhatja, aki elmulasztja most az alkalmat, hogy az „Aranytánc” című grandiózus filmet megnézze. Valósággal lenyűgözi, bámulatható a film a nézőt. Dolores del Rio pedig legnagyobb diadalát aratja benne. Hihetetlen, mit nyújt ez a film, az aranyásók elképzelhetetlen szenvedése, Klondyck örökös hóviharai és lavina katasztrófái bámulatos természetességgel tárulnak a nézők elé. Az „Aranytánc” már csak ma (pénteken) és holnap (szombaton) látható a Magyar Színházban. Csak 3 előadás naponta: 3, 5 és 7 órakor. Helyárak: 20 és 10 lej.

Holnap (szombat) éjjeli előadás:
**MINDEN NŐVEL MEGTÖRTÉN-
HETIK**

Csak felnőttek részére: Kezdeté éjjel
11 órakor

Kivételesen holnap, szombaton éjjeli filmelőadást tartanak a Magyar Színházban. Egy művészi kivitelű és kényes témájú film fog vetítésre kerülni, amelynek sokat ígérő címe: „Mind-
den nővel megtörténhetik”. A pénztár erre az előadásra csak felnőttek részére szolgáltat ki jegyeket. Jegyek ezen előadásra már szombaton délelőtt is válthatók a rendes színházi pénztárnál.

Vasárnap é. e. matiné: HARC A LEVEGŐBEN

Lélegzet visszafojtva fogja figyelni a vasárnap délelőtti matiné közönsége a „Harc a levegőben” című izgalmas filmjáték minden jelenetét. Barbara Kent a főszereplője ennek a hatalmas filmnek, melyet vakmerő repülések tesznek érdekesebbé. Helyárak: 15 és 10 lej.

Vasárnap 3 és 5 órakor, csak egy napig: **MÁRIA NŐVÉR**

Csak egy napig látható a Magyar Színházban a diadalmas sikerű „Mária nővér”. Egyházi énekek kísérik a mélyen megrendítő film előadását. Csak vasárnap délután 3 és 5 órakor vetítik a „Mária nővér”-t. Helyárak: 20 és 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken, aug. 1-én: Huszárfogás. 1. operett-újdoncság, 2-odszor. Sorozatszám 338.)

Szombaton, aug. 2-án este pont fél 9 órakor: Huszárfogás (Operett-újdoncság, 3-adszor. Előadás kezdete kivételesen fél 9 órakor. Sorozatszám 339.)

Vasárnap, aug. 3-án este fél hét órakor: Akácfavirág. Fráter Loránt 3 felvonásos operettje. Előtte Körösi Dudas és cigányzenekara Fráter nótái. Köszegi Margit és Réthelyi Ödön Fráter-nótákat énekelnek. (Nagyon olcsó mozihelyárak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 340.)

Vasárnap este 9 órakor: Huszárfogás. (Operett-újdoncság, 4-edszer. Sorozatszám 341.)

Hétfőn este 9 órakor: Peer Gynt. (Ibsen hatalmas drámai költeménye, Grieg kísérő zenéjével. Nagyon olcsó mozihelyárrakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 342.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Pénteken 3, 5 és 7 órakor: Aranytánc. (Dolores del Rio). 20 és 10 lejes helyárrakkal.

Szombaton 3, 5 és 7 órakor: Aranytánc. (Dolores del Rio). 20 és 10 lejes helyárrakkal.

Szombaton este 11 órakor éjjeli filmelőadás: Minden nővel megtörténhetik. (Csak felnőttek részére). Helyárak: 30 és 20 lej. Főszereplők: Marcella Albani, Vivian Gibson és Jack Trevor.

Vasárnap d. e. 11 órakor 15 és 10 lejes helyárrakkal: Harc a levegőben.

Izgalmas repülő fölvételekkel. A főszerepben: Barbara Kent. Vasárnap 3 és 5 órakor csak egy napig: Mária nővér. Éneketéttel. Helyárak: 20 és 10 lej.

RADIO MUSOR

Idő: Közép-európai
PÉNTEK, AUGUSZTUS 1

Bukarest. 13: Gramofon. 17: Zene-kari hangv. 18.30: Felolvasás. 18.45: Beszélőújság. 19: Gramofon. 19.40: Rádiógyetem. 20: Rádiózenekar. 20.30: Felolvasás. 20.45: Dalest. 21.15: Rádiózenekar. 21.45: Beszélőújság.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartett-jének hangv. Gabriel-Marie: La seigneur der Kermar. — Nyitány. Polgár Tibor Bölesódal. Ferraris: Cigányidil. Brodsky: Részletek az első tavaszból. Lange: Orosz fantázia Mikus-Csák: Kis keringő. Leposa: Szállj kis feckemadár. Blues. Bányai Miért szeretném. Vas Henrik: Maga nélkül nem érdemes élni — tangó. Caylor: Nigger-girl. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Az Országos Tiszti Kaszinó zenekarának hangversenye. Karnagy Kraul Antal. Bizet: Carmen — induló. Beethoven: Egmont — nyitány. Donizetti: Lammer moori Lucia — nagy ábránd. Liszt: 13. rapszódia. Eilenberg: Hízogó cicusidill. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 4.0: Hilbert Károly állatmeséi. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Laezer István felolvasása: „Elkobzott kincsek”. 5.15: A Székesfehérvári Zenekar hangversenye Karnagy Bor Dezső. Suppé: A szép Galathea. — Nyitány Delmas: Le chant de la vie. Strauss: Ezeregyéjszaka — in termezzo. Kienzl: Részletek a „Bibliás ember”-ből. Jernefelt.

6.20: Boscán Helly, a berlini opera ház művésznőjének hangv. Scarlatt: O cessate di piagarmi. Schumann: Geis-ternacht. Brahms: Sonntag; Der Salamander. Strauss: Allerseelen; Breit über mein Haupt. Puccini: Pillangókisasszony — ária. Ponchielli: Gioconda — ária. Wagner: Tannhauser — Erzsébet belépője. Tarnay: A fehér ház. 6.50: Debreceni Kiss Lajos és cigány zenekarának hangversenye. 8.00: Vigjáték-előadás a Stúdióból. „Vér Judit rózsája”.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásje-
lentés, hírek.
Majd: Pataki-jazz a margitszigeti
Spolarich étteremből.

Bécs. 20.05: Hangverseny, dalest.
Berlin. 20.30: Rádiózenekar.
Breslau. 19.05: Wagner operák rész-
letei gramofonon.

Königsberg. 20.30: Dalok, 21.05: Wag-
ner est.

Lipsee. 19.40: Szórakoztató zene.
Stuttgart. 20.15: Offenbach operett.
Varsó, Poznan. 20.15: Filharmonikus

hangverseny. Berlion, Binet, Franck művei.

Milánó. 20.40 Szimfonikus hangver-
seny. Mendelssohn: Fingálsbarlang nyi-
tány. Beethoven: II. szimfónia. Mosz-
kovszkij: E-dur zongoraverseny. Grieg:
Pee Gynt szvit, Osztli: Novelletta, Ro-
sini: Tell Vilmos.

Róma. 21.02: Offenbach: Az ezredh-
bos leánya c. operett.

Prága. 22.15: Tánccsena.
Pozsony. 17: Szólisták hangv. Schu-
bert, Smetena, Nedbal, Dvorak, sk.
művei.

Toulouse. 20: Operarészletek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 2

Budapest. 9.15: Gramofonhangv.
Delibes: Lakmé. Verdi: Othello. Doell-
Mikó a fehér orgona. Steinke: An-
náska táncol. Garai Imre: Kis kertem-
ben minden este csalogány muzsikál.
Eilenburg: Pétervári szánkázás. Lajtas
— Békeffy: Szervusz te vén lizsédal.
9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egy-
temi templomból. Időjárásjelentés. 12.05
A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szal-
lónzenekarának hangversenye. Micheli:
Madrid — induló. Nicolai: A windsor-
i vig nők — nyitány Longborough Sun-
mer noon — intermezzo. Delibes: Egy-
veleg. Szirmai Albert: Szép az icipici
női cipő. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjel-
zés időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Fáy
Ilona novellái: A leánynező. Váloper.
Felolvassa a szerző. 4.45: Pontos időjel-
zés időjárásjelentés, hírek. 5: A Szoci-
ális Missziótársulat előadása. Farkas E.
alapító főnökszeny: „Missziós üzenet-
ek. 5.40: A m. kir. 1. honvédegyezre-
d zenekarának hangversenye az Ang-
ol parkból. Karnagy Ficsai Richard.
Linka: Rákozi emléke — jellemkép in-
duló. Volsteadt: Jolly keringő. Reisi-
ger: A sziklamalom — nyitány. Leon-
vallo: Bajazzók — ábránd. Strauss: Cí-
gánybáró egyveleg. Lehár: Cigányün-
nepély. 7: Kállay Miklós előadása: Min-
den oroszok első cárja. 7.30: Hangver-
seny.

Bécs. 20: A saleburgi ünnepi játékok
közv. Utána zenekar.
Berlin. 19.30: Kvintett.
Breslau. 22.35: Szórakoztató zene.
Frankfurt-Stuttgart. 19.30: Híres
indulók. 23: Gramofon.
Köln 20: Vidám est.

Varsó. 20.15: Filharmonikus hangv.
Poznan. 20.15: Népszerű hangv.
Milánó. 20.30: Vegyes hangv.

Róma. 21.02: Szórakoztató hangv.
Prága. 20.30: Balalajka zene. 21: Fu-
vós zenekar.

Pozsony. 16.30: Operettzene.
Brünn. 18.30: Operaáriák és dalok. 22:
Katona zene.

Oslo. 22.30: Gramofontáncczene.
Toulouse. 21: Operettészletek Vadász
kiáltó, harmónikázás.

MÓRICZ ZSIGMOND

Légy jó mindhalálig
50.— lej

(Eddigi ár 238 — lej)
Kapható az UJ KELET könyvosztályában
(Utánvételnél 16.— lej portó)

Apróhirdetése

ELADÓ elköltözés
miatt keres családi
ház 1938-ig adomentes
Ugyanott eladó kézi-
munka huzatos ebéd-
butor, csillár, ráma-
zation gobelnek és egy
sép filedadron. Cím
„Jóvedelem 50000” jel-
lege alatt.

KÉT SZOBA azon-
nalra kiadó, értekezni
Reg. Ferdinand 23.

ABSOLUT üzemk-
pes Chevrolet luxus-
autó eladó, értekezni
Reg. Ferdinand 23.

INTELLIGENS fia-
lasi nő, házzelvezet-
őnek ajánlkozok. Le-
bovits, Malom-u. 8.

Eraicheria streng
religiös und intelligent
den drei Landessprach-
en mächtig zu einen
9 und einen 6 jährigen
Mädchen gesucht. Of-
ferte unter „Erzieherin
1721” an die Adminis-
tration des Blattes.

PÖTVIZSGÁRA elő-
készít, román nyelv-
órákat jutányosan ad
egyetemi hallgató. —
Írásbeli, vagy szóbeli
megkereséseket egész
nap a Diákmenza he-
lyiségében Str. Dorob-
antilor 13.

BUTOROZOTT szoba
teljesen különbejárta,
fürdőszoba használatra
azonnalra kiadó. Str.
Gen. Berthelot (Ötör-
ucon) 25. sz.

KIADÓ belvárosi kb.
lönbejárta földszin-
szoba terezen és kb.
szoba konyha manzard-
lakás. Cím Hegedűs
Sándor-u. 18. Sámson

ELADÓK minden-
féle nyomdabeszer-
ések: amerikai gépek
gyorsajtó. üres szab-
rénnyek, vasasztalok re-
gálisok, három kö-
mplet felszerelt
nyomda kedvező fi-
tési feltétellel. Cím
kiadóba.

Rendkívül olcsó

nyári könyvajánlatunk (I.)

Ady: Brevárium I. II.	Lei 19	1. sz. csoport:	
Casson: Tizenkét tip	10	Móricz: Buzakalász	
Ady: Muzeum I. II.	140	— Házasságtörés	
Darvin: Fajok keletkezése	180	— Vadkan	110 Lei
Karinthy: Kötéltánc	48	2. sz. csoport	
— Irta . . .	20	Babits: Pávattollak	
Schrenk: Titokzatos erők	28	— Karácsonyi Madonna	
Karinthy: Faremido	28	— Nyugtalanóság	98 Lei
Tolsztoj: Shakespeare	35	— Recitativ	
Suares: Dosztojevskij	35	9. sz. csoport:	
Lázár: Munkácsy	35	Laczkó: Noemi fia	
Wagner: Beethoven	35	Biró: Amor és Psyche	72 Lei
Gide: Wilde Oszkár	35	Kaczér: Ezüst fuvola	72 Lei
Thiering: Textilipar	35	11. sz. csoport:	
Lambrecht: Öslények világa	35	Méray: Két primadonna	
Balla: Modern sakk	35	Kodolányi: Két leányarc	72 Lei
Brandes: A France	35	Szini: Smaragd	72 Lei
Rilke: Rodin	35		
Seton: Fekete mén	38		
Molnár: Amdor (regény)	30		

Kapható az „Uj Kelet” könyvosztályában
100 leien alóli rendelésnél csak is az összeg előzetes beküldése mellett.

Magyar Könyvtár és Könyvkiadó Rt. nyomdájában, Uj, Str. Baron L. Pop 18. Telefon 9-77.

XII EVF. *
CIII—KOL
augusztus 2
5690 EV

As Uj Kelet az eg-
és bántái usid-
napila
Gikkeink utány
Szrás megjelöl-
meg
Köszratokei nem
de megörzészükre se

A vitás szuverén montevide hábo

— Külpolitika

A forradalmi viv-
tásoknak is megvan
hogy idovel konzerv
ppen reakcióvá vál-
radalom például a
fist mint egyik alap
kodifikálta a szabad
szemben az egyház
nemzetközi imperializ-
difikált jog indította
ban a nemzetiségek f-
eát, illetőleg nemzeti
tómörülésének akarás
ban a világháboru ut-
verén nemzeti államok
szuverénitásokat, ho-
állam érdekében elny-
fikön is megmaradt
azóta a nemzeti szuv-
meglehetősen diszkred-
dítalódott azonban ne-
lamalakulatokkal öss-
nem a nagyhatalmak
s, melyek ma már sz-
vetve a nemzetközi bé-
s gazdasági ellensúly

A szuverénitást tehát
tiz év alatt, lassan b-
osabban megfuttotta a
ó pályáját. A haladó
ajtója mindezeideg me-
talanul és óvatosan ve-
nemzeti szuverénitást
nig pár nappal ezelőt
mentáris unió londoni
gen előkelő nemzetek
ikusai egész nyitlan k-
rász-szót: „a nemzeti s-
jelentheti többé a kisel-
tát, de nem jelentheti
nyomását”.

Ez a kijelentés és ez
Európa mai vajudó ko-
kor a népek testvéries
lasági együttműködés
mind több és több rea-
zik kifejecesedni: jele-
jelentősebb eszmei, sőt
atkozás. Ahogyan az
mus felé csak a kiala-
örtelemben vett, tiszta
keresztül vezet az ut-
állami szuverénitást —
tejlődés iránya és k-
— egy magasabb
a népek testvériesülése
lokeinek szuverénitását

Az interparlamentári
ráján elhangzott fenti
nem tettek. Mégis azt
örténelmi pillanat elér-
szuverénitást régi értelm
müntetésére, ami kise-
tempontjából talán eg-
abb korszak bevezetése

Ugyanakkor az int-
nió londoni konferen-
ogy Loebé, a német b-
socialista elnöke, hossz-
an a parlamentáriszm-
gette. A parlamentek
umán is elhangzott tel-
kai szó a parlamentár-
ek válságáról ma nem
irnak, hanem ezt a v-
zó diktatúrát keletkez-
L. Loebé elnök kritikájá-
zsmusról annál is ink-
gyelemreméltó, mert
ezér ajkairól hangzott
k pedig csaknem vilá-
a parlamentáriszmus a
A sok válság közepett
t alapjaiban rázza me